

Република Србија
Министарство културе и информисања
Republic of Serbia
Ministry of Culture and Information

Изложба је реализована под покровитељством
Министарства културе и информисања Републике Србије

The exhibition has been organized under the patronage
of the Ministry of Culture and Information of the republic of serbia

ИСТОРИЈСКИ МУЗЕЈ СРБИЈЕ
HISTORICAL MUSEUM OF SERBIA

Наталија Обреновић
у фонду Бранка Стојановића

Nathalie Obrenović
within the fund collected by Branko Stojanović

КАТАЛОГ ИЗЛОЖБЕ
CATALOGUE OF THE EXHIBITION

Београд 2015.
Belgrade, 2015

Nocthalie

Уместо увода

Господина Бранка Стојановића упознала сам последњег дана лета 2014. године. Најављену пар дана раније, примио ме је у свом стану у Улици Високог Стевана на београдском Дорћолу. Заправо, сусрет је започео још на отвореном:

– Зорице, ви сте? – обратио ми се господин Бранко са балкона на првом спрату, док сам још прелазила уску улицу која је скоро додиривала његову зграду. Очигледно да је са нестрпљењем очекивао мој долазак.

– Изволите, ево ја сам припремио да вам покажем и предам све што сам прикупио о краљици Наталији – изговори мој домаћин још са врата, потврђујући своје нестрпљење и намеру да деценијама прикупљани материјал о првој нововековној српској краљици дарује Историјском музеју Србије.

И док господин Бранко, коментаришући неубичајену септембарску врелину, која му као човеку у осмој деценији живота смета, налази оправдање за своје нестрпљење, разгледам собу чији се зидови готово не виде од полица са књигама и сликама вешто углављених у међупростор. Приметивши то, господин Бранко ми се обрати:

– Видите, ове књиге, слике и предмети су мој живот. Прикупљам их већ пола века, тачније од 1963, када сам по доласку у Француску упознао људе који су на различите начине имали везе са краљицом Наталијом.

На тренутак мој саговорник застаде. Изгледало ми је да очекује питање које би га ближе представило, па га тавог и поставих. Одговор добих одамах:

– После завршене гимназије у родном Петровцу на Млави, уписао сам се 1958. године на Филозофски

Instead of introduction

I met Mr. Branko Stojanović on the last day of the summer of 2014. Having announced my visit a few days earlier, he received me in his apartment in Stevana Visokog St. in the Dorćol. In fact, our meeting started in the open air, as I was approaching his home:

– “Zorica, is that you?” – he called out to me from a balcony on the first floor, while I was crossing a narrow street which almost touched the building. It was apparent that he was looking forward eagerly to my visit.

– “Welcome!” he continued. “I have got prepared to show you and hand you everything that I’ve collected about Queen Nathalie”. By now I was with my host on his doorstep, his presence there confirming both his excitement and intention to donate to the Historical Museum of Serbia materials to do with the first Serbian queen of modern times – materials he had been collecting for decades.

While he was finding an excuse for his impatience in the unusual September heat, uncomfortable to him as a man in his eighties, I looked around the room covered with shelves full of books, and paintings deftly arranged between them. Noticing this, he said:

– “Look – these books, paintings and objects, they are my life. I have been collecting them for half a century now, more precisely since 1963, when I arrived in France and got to know these people who were connected to Queen Nathalie in different ways.”

He stopped for a while, as he was expecting the question from me which would help him better to introduce himself. On hearing it, he replied almost immediately:

– “After completing grammar school in my home town of Petrovac on the Mlava, in 1958 I enrolled at the Faculty of Philosophy, Department of World Literature. However, three years later, I found myself in Paris, and contin-

рану смрт оца и мајке, развод, протеривање из земље у којој је била краљица, изгнанство, насилно одвајање од сина и на крају његову смрт.

Опет пауза, овога пута дужа. Као да су нам последње изговорене речи обома одузеле даљу моћ говора.

– Ово је последњи дипломатски пасош краљице Наталије – прекида тишину господин Бранко и наставља – Издат је 9. јула 1937. године у конзулату тадашње Краљевине Југославије у Паризу на име Наталије, грофице од Рудника. У њему је и Наталијина фотографија, последња снимљена. Имала је тада 78 година. А ево и личне карте. У њој пише да је рођена 1859. године у Фиренци, као Наталија Кешко.

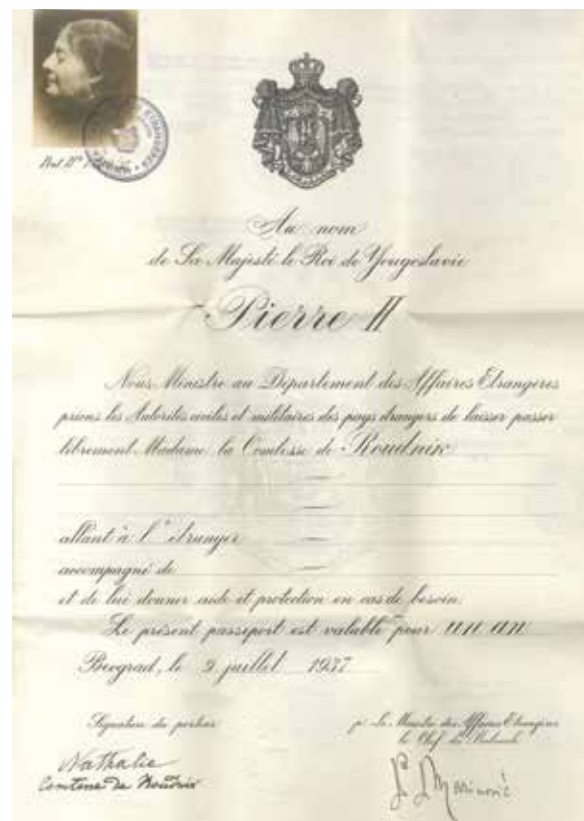
early deaths of her father and mother, divorce, expulsion from the country in which she was a queen, forced separation from her son and eventually, his death. ”

The break he made was longer this time, as we had both fallen silent after his last words.

– “This is the last diplomatic passport of Queen Nathalie”, he said, breaking the silence and continuing, “It was issued on July 9th, 1937, at the Royal Yugoslav Consulate in Paris, in the name of Nathalie, Countess of Rudnik. There is also Nathalie’s photograph, the last one taken. She was about 78 at the time. Here is her ID as well, stating that she was born in 1859 in Florence, as Nathalie Keshko.”

Дипломатски пасош краљице Наталије Обреновић, као грофице од Рудника 9. јун 1939.
ИМС, ФБС, инв. бр. 49

Diplomatic passport of Queen Nathalie Obrenović, issued on June 9, 1939
in her name as Princess of Rudnik
HMS, FBS, inv. no. 49

Хтедох да прокоментаришем лепоту калиграфски исписаног Наталијиног пасоша, али мој саговорник настави да износи њене биографске податке:

– Знате, изукрштана породична стабла нису била реткост између тадашњих европских племићких и владарских породица.

LE MONDE ILLUSTRÉ

Париз, 26. април 1902.

ИМС, ФБС, 5 Ш

Краљица Наталија сва у сузама изнад Библије потписује документ о преласку у католичку веру

LE MONDE ILLUSTRÉ

Paris, April 26, 1902

HMS, FBS, 5 P

Queen Nathalie all in tears above Bible, signs a document of converting to Catholicism

I was about to comment on the beauty of the calligraphic handwriting in the passport, when my collocutor continued with her biography:

– “You know, criss-crossing family genealogies were not rare between the noble and ruling families of the time.

Краљица Наталија Обреновић у дворишту манастира

Сионске Богородице /око 1920/

ИМС, ФБС, инв. бр. 72

Queen Nathalie Obrenović in the yard of the monastery

Notre Dame de Sion /around 1920/

HMS, FBS, inv. no. 72

Nathalie

Тако су Наталија и Милан, за кога се она удала 1875. године, били у блиском сродству: преко молдавске владарске породице Стурца, имали су, по мајкама, заједничку прабабу, односно њихове бабе биле су сестре.

Ипак, годину дана касније Наталија је родила наследника српског престола, будућег краља Александра, да би се због бројних размирица са супругом Миланом, од њега развела 1888. године. Из Србије је протерана 1891. године, да би се после Миланове абдикације и Александровог ступања на престо 1893. године, у земљу вратила две године касније. После трагичног губитка сина јединца у Мајском преврату 1903. године, Наталија је наставила да живи у Француској, прешла у католичанство 1902, а пред Први светски рат се повукла у манастир Сионске Богородице (Notre Dame de Sion). Тамо је живела, са својом почасном дамом Ружом Орешковић, до краја живота. Умрла је 5. маја 1941. године.

Тек кад је започео последњу реченицу, мој саговорник успори излагање, дајући ми до знања да очекује ново питање. Али, нисам га поставила, у жељи да разговор не поприми форму интервјуа. Не знам како је протумачио моје ћутање, али је после пар тренутака наставио:

– Скоро цео радни век, непуне четири деценије, провео сам на рецепцији једног луксузног париског хотела. Ту идеалну прилику искористио сам да упознам људе који су на било који начин били везани за оно што је постало предмет мог интересовања – живот краљице Наталије. Моја солидна новчана примања омогућила су ми да откупим све оно што је предмет мог данашњег даривања Историјском музеју Србије.

А било је ту, пред мојим очима, преко 300 предмета: фотографија, писама, личних докумената, слика, књига, исечака из француске дневне и ревијалне штампе.

Thus Nathalie and Milan, who married in 1875, were closely related: through the Moldavian family of Sturza they had, on their maternal side, a mutual great-grandmother, i.e. their grandmothers were sisters.

However, one year later, Nathalie gave birth to the heir to the Serbian throne, the future King Alexander. She divorced Milan in 1888, after a series of disputes. In 1891, she was expelled from Serbia, only to return to Serbia two years afterwards, in 1893, when Milan abdicated and Alexander came to the throne. After the tragic assassination of her son in the May Coup d'Etat of 1903, she remained in France. She had already converted to Roman Catholicism in 1902 and, on the eve of World War One, withdrew to the Monastery of Notre Dame of Sion, where she lived, together with Ruza Oreskovic, her lady-in-waiting, until her death. She died on May 5th, 1941."

As soon as he had completed his last sentence, my colloquutor waited, letting me know that he expected another question. However, I failed to ask one, not wanting to turn our conversation into a formal interview. I was not sure how he understood my silence, but he continued after few moments:

– "For almost my entire professional career, a little less than forty years, I worked as a receptionist in a luxury Paris hotel. I took an advantage of that ideal opportunity to meet people who were in this or that way connected with the subject of my interest – Queen Nathalie and her life. My solid finances enabled me to purchase everything which I am now about to donate to the Historical Museum of Serbia."

There were, right in front of me, more than 300 objects: photographs, letters, personal documents, paintings, books, press-clippings from French magazines and newspapers.

– Ови предмети су испунили мој живот – говори даље мој саговорник, дародавац. Жеља ми је да српска јавност види ове предмете који су везани за живот његове прве нововековне краљице. Верујем да ће Историјски музеј Србије на најбољи начина то презентовати.

Разгледам предмете и већ покушавам да их групишем, док руке мог саговорника просто лете преко низа фотографија поређаних на столу, покушавајући да у пар речи понешто каже о сваком од њих, заправо како је до њих дошао:

– Није било лако прикупити ове предмете. Пре мене њихови власници били су људи са родбинским или пријатељским везама са нашом краљицом.

– “These objects fulfilled my life,” continued my collocutor, our donor. “I wish the Serbian public to see these objects related to the life of its first queen of modern times. I believe that the Historical Museum of Serbia will do its best in presenting them.”

I was browsing over the objects, trying to classify them, while the hands of my collocutor were fluttering over a series of photographs lying on the table. He wanted to say a few words about each object, and how he in fact obtained them:

– “It was not easy to collect these objects. The previous owners were the Queen’s relatives or friends.

Корица књиге са круном и златотиском (П.К.) из библиотеке краљице Наталије Обреновић, коју је наследила од мајке Пулхерије Кешко

Book cover with crown and gilded initials (P.K.) from Queen Nathalie Obrenovic's library, inherited from her mother Pulcheria Kesko

Често су ови предмети, углавном фотографије и писма, били непобитан доказ тих веза, односно доказ статуса њихових власника. Мотив за отуђење тих предмета давао сам им у обећању да ће сав прикупљени материјал бити уступљен једном српском музеју и да ће се на тај начин најбоље сачувати и докази њиховог статуса. Ето, тако је збир појединачних дао општи интерес.

Док је са благим осмехом изговарао последњу реченицу, мој саговорник ме упитно погледа, очекујући одговор. Али, у том тренутку нисам имала овлашћење да у име Историјског музеја Србије обећам господину Бранку Стојановићу начин на који ће даровани предмети бити приказани јавности. Званичан одговор стигао му је пар дана касније. Историјски музеј Србије је даривање узвратио уздарјем: изложбом чији каталог имате у рукама.

*

Српска историографија још није у потпуности дефинисала место Наталије Обреновић у бурном политичком животу Србије 19. века. Изложба Наталија Обреновић у фонду Бранка Стојановића скроман је прилог настојањима да се постигне тај циљ.

– У Србију сам, током вишедеценијског боравка у Француској, долазио веома ретко, тачније, само пар пута. Жао ми је да је то био разлог што нисам у својој земљи прикупио артефакте везане за један од најдраматичнијих тренутака живота Наталије Обреновић – њено протеривање из земље у којој је била краљица.

У сусрет наведеном циљу, а уједно испуњавајући жељу господина Бранка Стојановића, следи текст о тим, по краљицу и Србију, веома бурним данима.

Very often – mostly the photographs and letters – they testified to these relationships and connections, corroborating the owners' status. Their reason for distancing themselves from them they found in my promise that all the collected materials would be donated to a Serbian museum, and that this was best for them, having the evidence of their status preserved in a museum. This is how a combination of individual interests resulted in a general interest."

Finishing his last sentence with a smile, my interlocutor gave me a quizzical look, awaiting my response. However, at that moment I was not authorized to make any promises about the way these objects would be presented to the public. An official response was given a few days later: the Historical Museum of Serbia responded to the gift with a gift in return: with an exhibition, the catalogue of which is before you.

*

Serbian historiography still has not completely defined the place and role of Queen Nathalie Obrenović in the turbulent political life of 19th century Serbia. The Nathalie Obrenović Exhibition within the fund collected by Branko Stojanović is an unpretentious contribution to correct this.

"During my decades-long stay in France, I had rarely come to Serbia – only a couple of times, to be more precise. I regret this now, because that was the reason why I did not collect the artifacts in my country related to one of the most dramatic events in Queen Nathalie's life – her expulsion from the country in which she was queen."

To meet both this goal and Mr. Branko's wish, a text about these turbulent days for the Queen and Serbia follows.

ПРОГОН И КРВАВИ НЕРЕДИ

У понедељак 6. маја 1891. године (по старом календару) тадашња опозициона штампа забележила је догађај који је назвала „Крвави нереди при прогањању Краљице”.

Лични и државни интереси

Основ овог немилог догађаја, о коме су брујали сви тадашњи европски дворови, треба тражити у погодби презадуженог Милана Обреновића са српском и руском владом, по којој је за одступање са престола аустрофил Милан добио од званичног Београда милион, а од Руса два милиона динара. „Ово изјашњава и прогонство краљичино, кад се узме да су се намесници (малолетном Александру, прим. З. Ј.) и Влада бојали становања краља Милана у земљи и да су се у Петрограду престравили да би бављење краљице изазвало и бављење краља Милана у Србији” (Милан Пироћанац, председник српске владе 1880–1883). Да се ишло на то да се „протеривањем Краљице одузме Милану сваки повод за бављење у Србији” потврђује и знаменити историчар Слободан Јовановић, као и да је спровођење те политике било „тако неспретно да је за свакога постало јасно да се Краљица протерује по Милановом ћефу”. А шта се и како заправо десило, реконструисаћемо из неколико наставака текста који је под насловом „Жалосни дани” објављен у опозиционим „Малим новинама” од 7. до 12. маја те исте 1891, дакле непосредно по догађају.

А пре тога, још неколико речи о погодби. Милан је за суму од три милиона динара, која му је била преко потребна за враћање дугова, обећао да ће отићи из Србије и да се неће враћати до пунолетства свога сина Александра. Споразум о томе потписан је 30. марта, да би истог дана Скупштина донела резолуцију којом се овлашћује Влада да напуштање земље „издејствује” и од Наталије иако је то био противуставан чин. У спровођењу скупштинске резолуције са Миланом

PURSUIT AND BLOODY VIOLENCE

On Monday, May 6th, 1891 (Old Style), the opposition newspapers of the time reported on an event that was referred to as ‘Bloody violence in pursuit of the Queen’.

Personal and state interests

The roots of this unpleasant event, which became the talk of all the European courts, should be found in the agreement between over indebted Milan Obrenović and the Serbian and Russian governments, which promised the pro-Austrian Serbian Prince one million, and two million dinars respectively, if he withdrew from power. „This also explains the expulsion of the Queen, taking into account that the Regents (to the under-aged Alexander) and the Government were afraid that King Milan would live in Serbia, and that ruling circles in St. Petersburg were terrified that the Queen’s stay in Serbia would imply King Milan’s stay” (Milan Piroćanac, Serbian Prime Minister 1880–1883). The fact that all the actions were taken to „expel the Queen in order to leave no room for the King to remain in Serbia” was corroborated by Slobodan Jovanovic, the famous Serbian historian, as well as that the implementation of such a policy was so „clumsy that everyone realized that the Queen was expelled at Milan’s wish”. What really happened can be reconstructed through several texts, published in the opposition ‘Little Newspapers’ from May 7th to 12th, 1891, under the title ‘Distressing Days’, immediately after the event.

Before we come to that, a few more words about the agreement. For the total sum of three million dinars, which he needed to pay back his debts, Milan promised to leave Serbia and not to return before his son Alexander came of age. The agreement, signed on March 30th, was approved by the Assembly, with a resolution according to which the Government was authorized to „persuade” Nathalie to leave Serbia too, although it was against the Constitution. While Milan took his money

није било проблема, јер је он узео свој милион и одмах отпутовао из Србије, док са Наталијом није било договора и поред писма председника Владе Николе Пашића (25. април) и његовог личног одласка краљици (4. мај): „Само би ме насиље могло од отаџбине одвојити“, одговорила је Наталија, слутећи даљи развој догађаја.

Протеривање – неуспео покушај

Када су око пола два поподне 6. маја 1891. године жандарми затворили пролаз главном београдском улицом, у делу где се налазила кућа у којој је становала краљица Наталија (део данашње Улице краља Милутина, између улица Кнеза Милоша и Ресавске), било је сигурно да ће се наочиглед окупљеног света десити нешто значајно. Да ли од жандарма, да ли од неког од виших чиновника Министарства унутрашњих дела, који су у наредна два сата више пута нервозно хитали у оближњи двор по инструкције, публика је сазнала за намеру власти да протера краљицу.

Le Petit Parisien
Париз, 31. мај 1891.
ИМС, ФБС, 6 Ш
Протеривање краљице Обреновић из Србије, илустрација

Le Petit Parisien
Paris, May 31, 1891
HMS, FBS, 6 P
Queen Nathalie being expelled from Serbia, illustration

and left the country immediately, Nathalie was not eager to agree, despite Prime Minister Pašić's letter to her on April 25th and his visit to her on May 4th: „Only violence could separate me from my country“, responded Nathalie, unwittingly foretelling the future course of events.

Expelling – failed attempt

When at about half past one on May 6th, 1891 the Gendarmerie had blocked off a passage through the main street in Belgrade, in the section where Queen Nathalie lived (present-day Kralja Milutina St., between Kneza Miloša and Resavska streets), it was more than obvious that something important would be happening in front of the people who had gathered there. Whether it was from the gendarmes or from some higher officials at the Ministry of Internal Affairs, who were nervously rushing towards the Court in the following couple of hours, the spectators had somehow learned about the intention of the authorities to expel the Queen.

А чиновницима су инструкције за деловање заиста биле потребне и то директно од Владе која је заседала у двору, због краљичиног одбијања да пође на Савско пристаниште и укрца се на стари државни пароброд „Делиград”. Под различитим изговорима краљица је одбијала полазак, укључивши и последњи адут да је добила анонимну дојаву да је знаменити „Делиград” трошан и несигуран и да се из њега мора испумпати вода. Подсетимо се: то је онај исти брод којим је Михаило Обреновић 1867. године путовао у Цариград и донео од султана фермане о ослобођењу утврђених градова, после чега је и последњи турски војник напустио Србију. Али, вратимо се на београдску калдрму.

Добивши инструкције да се задатак и поред Наталијиног противљења мора извршити, жандарми су око 4.15 угурали бившу краљицу у затворене кочије које су под пратњом коњаника кренуле ка Савском пристаништу. Да би избегли пролазак кроз центар, где се већ окупило мноштво света, жандарми су са краљицом кренули Улицом кнеза Милоша, савили десно у данашњу Гепратову, продужили данашњом Принциповом и успели се до Саборне цркве, у намери да се поред калемегданских зидина спусте на савску обалу. Али, чим је спроводна колона кренула од краљичине куће, „гомила је почела заустављати кола, спречавати жандарме и кушати да отму Краљицу... На више места жандарми су потезали тесак да разагнају гомилу, но то је још више дражило масу. Међутим, руља је бивала све већа, што су се више примицали Саборној цркви”. Испред Велике цркве, како су је тада звали, колона је под кишом каменица заустављена. Жандарми су се разбежали, а „Краљица покуша да се склони у цркву... Свет јурну за Краљицом, дигне је на рукама, посади у кола, испрегне коње па повуче даље сам”. Прошавши тако у тријумфу кроз главне улице, вратили су краљицу у њен стан.

Још један детаљ вредан пажње. Према једној верзији, да би спречило долазак краљице бродом „свет је откачио (‘Делиград’, прим. З. Ј.) од обале, исекао

Indeed, the officials needed further instructions, and from no one but the Government, which was in session at the Court because the Queen had refused to step aboard an old state steamboat, the ‘Deligrad’, by the Sava Quai. Offering a wide range of excuses, the Queen made it clear she did not want to leave – her last trump card was that she had been warned, by an anonymous person, that the boat was frail and insecure and in desperate need of being pumped out. (Incidentally, this was the same boat by which Prince Michael travelled to Constantinople in 1867 to get the Sultan’s Firman about the liberation of fortified Serbian towns from the Turks, after which the last Turkish soldier left Serbia.) However, let us get back onto the cobblestones of Belgrade.

Having received instructions to accomplish their mission despite Nathalie’s protest, at around 4.15 p.m. the gendarmes pushed the ex-Queen into a carriage which, escorted by cavalymen, was directed towards the Sava Quai. To avoid the city center, where a lot of people had gathered, the gendarmes with the Queen made their way through Kneza Miloša St., turned to the right at present-day Gepratova St., continued along Princip St. to reach the Cathedral Church and the slopes of Kalemegdan down to the Sava bank. However, as soon as the column took off from the Queen’s house, „the crowd began trying to halt the carriage, obstructing the Gendarmerie in their attempt to hijack the Queen... At several points the gendarmes drew their swords to disperse the crowds, which made them even more irritated. However, the closer they came to the Cathedral Church, the bigger was the crowd.” In front of the Big Church, as it was then called, the column was halted by a rain of stones. The gendarmes ran off, while „the Queen tried to find refuge in the Church... The crowd rushed after the Queen, raised her up with their arms, and having seated her in the carriage, unharnessed a horse, which pulled the carriage on its own”. Having passed the main streets in triumph, they returned the Queen to her home.

Another detail is worth mentioning. According to one version, to prevent the Queen’s departure by boat, „the

конопце и одгурнуо од баира”, док је по другој то учинила сама посада, плашећи се да им руља не потопи брод. Али, једно је било сигурно: „Док је ‘Делиград’ пловио, из њега су шмрковима избацивали воду”.

Бесна власт и крвопролиће

Кад је с прозора свог стана краљица „благодарила свету на љубави”, очекивао се крај дешавања за тај дан. Али, бесна и понижена власт извела је тада војску на улице. Било је пет по подне када се ескадрон коњице појавио код Лондона у намери да растера гомилу испред краљичине куће. Опијена победом над жандармеријом, гомила је почела и војску да гађа каменицама. Али, после неколико разбијених официрских и војничких глава, војска је, за разлику од жандармерије, запуцала. „Погинуо је Милан Миљковић књиговезачки помоћник, Миладин Атанацковић из Јагодине, бакалски помоћник код некога Филипа бакалина и Милорад папуџија, који је погођен у потиљак, тако да му је сав мозак истекао.” Рањена су 22 жандарма и два официра. Кад је војсци дошло појачање, светина се разбежала, а све улице, сокаци и дворишта око краљичине куће били су запоседнути. У таквој атмосфери дочекана је поноћ. Тог 6. маја 1891. први пут је просута крв у Београду по наредби Владе. Непосредну заповест војсци издао је (ненадлежно) Никола Пашић. „Али, мрљавко и сметањак на врхунцу владе није умео измислити ништа паметније”, писале су о Пашићевом деловању опозиционе „Мале новине”. „Као сви велики завереници, Пашић је имао вештину заметања трага” (Слободан Јовановић), па ће сва кривња за крваве догађаје бити у јавности свањена са Пашића на већ омраженог намесника Јована Ристића и министра унутрашњих дела, „добеглицу“ из Дубровника, Јована Бају.

crowd cut the ropes, unfastened the boat, and pushed it away from the bank”; whilst according to another version, this was done by the crew itself, fearful that the crowd might sink the boat. However, one thing was certain: „While the ‘Deligrad’ was sailing, water was being pumped out.”

Anger authorities and bloodshed

When the Queen „thanked the people for their love for her” from a window of her house, one could have thought the day would end in peace. However, angry and humiliated, the authorities called on the Army. It was 5 p.m. when a cavalry squadron appeared at the London building at the intersection of Kralja Milana and Kneza Milosa streets, intending to disperse the crowd in front of the Queen’s house. With their heads in the clouds after defeating the Gendarmerie, the crowd also welcomed the Army with stones. After several heads were cracked, the Army, unlike the Gendarmerie, began to shoot. „Milan Miljković, a bookbinder’s assistant, Miladin Atanacković from Jagodina, an assistant to a certain Philip, a grocer, and Milorad, the slipper-maker, who was shot in the head so that all his brains leaked out, were killed.” Twenty-two soldiers and two officers were wounded. When reinforcements came, the Army made the crowd disperse and took control of all the streets and yards in the vicinity of the Queen’s house. In such an atmosphere, midnight arrived. On that day, May 6th 1891, blood was spilled in Belgrade for the first time on the order of the authorities. These orders were given, by the incompetent Nikola Pašić, whose action was described by the opposition ‘Little Newspapers’ in the following words: „What smarter thing could such a scatterbrain have done at the height of his power?” „Like all great conspirators, Pašić was skilled in leaving no trace” (Slobodan Jovanović), which resulted in all the blame for these bloody events being shifted from him to the already hated Regent Jovan Ristić and Jovan Djaja, the Minister of Internal Affairs, an unpopular ‘self-exile’ from Dubrovnik.

Протеривање – завршни чин

Око четири изјутра краљица је изведена из стана и спроведена на воз. Решена да не буде повод новом крвопролићу, није пружала отпор. Од њеног стана до железничке станице био је постављен шпалир од војске. „Краљица је прошла кроз овај шпалир, дошла на железницу, где је чекао спремљен воз на који је одмах попета и отправљена у Земун. Око пет сати изјутра све је било завршено. У шест сати разишла се војска.”

Утеха и мир

Наталија је доживела дубоку старост. После развода са Миланом углавном је живела у Бијарицу, градићу на француској атлантској обали надомак шпанске границе, у вили коју је по сину назвала „Сашино”. Тешко разочарање донело јој је Александрово (Сашино) венчање 1900. са њеном бившом дворском дамом Драгом Машин. Разочарана краљица Наталија 1902. прелази у католичанство, а након убиства сина (Мајски преврат 1903) се потпуно повлачи. Пред Први светски рат одлази у манастир Сионске Богородице, где остаје до смрти.

Expulsion – the last act

At around 4 a.m. the Queen was taken out of her home and escorted to the railway station. Determined not to be the cause of another incident of bloodshed, she had decided not to resist. The Army lined the route all the way from her home to the station. „The Queen passed down the path, and came to the railway station, where the train was waiting to take her to Zemun. At around 5 a.m. everything was over. At 6 a.m. the Army was disbanded.”

Comfort and peace

Nathalie lived to an old age. After the divorce, she mostly lived in Biarritz, a small town in France on the Atlantic coast, near the border with Spain, in a villa named ‘Sašino’ after her son. Another deep disappointment for her was her son’s marriage with her former lady-in-waiting Draga Mašin in 1900. Greatly disappointed, Queen Nathalie embraced Roman Catholicism in 1902, and after the 1903 May Coup d’Etat in which her son was assassinated, she completely withdrew from the public eye. On the eve of World War One, she went to the Monastery of Notre Dame de Sion, where she stayed until her death.

Последњу зиму проводи код своје пријатељице, грофице Виво (Vivaux) у Лардију, малој варошици недалеко од Париза. Ту је и сахрањена, на месном гробљу. О гробу данас брине гроф Мишел Виво, грофичин унук.

Прва нововековна српска краљица Наталија Обреновић умрла је усамљена и разочарана у окупираној Француској 5. маја 1941. године у својој 82. години, четири деценије после смрти бившег супруга Милана.

*

Историјски музеј Србије се захваљује проф. др Радошу Љушићу на препоруци да се колекција господина Бранка Стојановића, која је највећим делом посвећена Наталији Обреновић, додели Музеју, где ће бити чувана и приказана јавности.

The last winter before she died she spent with her friend, Countess Vivaux, in Lardy, a small town near Paris, where she was buried at the local cemetery. Her grave has been taken care of by Count Michel Vivaux, the Countess's grandson.

The first Serbian Queen of modern times, Nathalie Obrenović died at the age of 82, alone and disappointed, on May 5th, 1941, in occupied France, four decades after the death of her ex-husband Milan.

*

The Historical Museum of Serbia expresses its gratitude to Prof. Dr. Radoš Ljušić for having recommended Mr. Branko Stojanović to donate his collection, mostly focused on Nathalie Obrenović, to the Museum, where it will be taken care of and presented to the public.

Kamauja
Nathalie

Портрет Наталије као десетогодишње девојчице /1869/
 Аутограф на полеђини:
 Nathalie a dinaus... (нечитко)
 ИМС, ФБС, инв. бр. 77

Portrait of Nathalie as a ten year old girl
 /1869/
 Autograph on the back:
 Nathalie a dinaus... (illegible)
 HMS, FBS, inv. no. 77

Nathalie

Наталија Обреновић као девојчица у костиму продаванице
цвећа из доба Луја XV са братом Иваном као Пјероом, на
маскенбалу принцезе Манукбеј
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/26

Nathalie Obrenović as a girl, wearing a costume of the florist
from the era of Louis XV, with her brother Ivan, dressed as
Pierrot, at a Princess Mankubej costume ball
HMS, FBS, inv. no. 116/26

Портрет краљице Наталије Обреновић
М. Јовановић, Београд, према
непознатом фотографу
Фиренца, /1888/
ИМС, ФБС, инв. бр. 75

Portrait of Queen Nathalie Obrenović
M. Jovanović, Belgrade, according to the
unknown photographer
Florence /1888/
HMS, FBS, inv. no. 75

Nathalie

Краљица Наталија Обреновић
Атеље К. К. HOFFPHOTOGRAPH
Беч, /1883/
Аутограф: „Nathalie”
ИМС, ФБС, инв. бр. 66

Queen Nathalie Obrenović
Atelier K. K. HOFFPHOTOGRAPH
Vienna, /1883/
Autograph: „Nathalie”
HMS, FBS, inv. no. 66

Кнегиња Наталија Обреновић у народној ношњи
Jon. Rehnitzer
Нови Сад, /око 1880/
ИМС, ФБС, инв. бр. 83

Princess Nathalie Obrenović in a national costume
Jon. Rehnitzer
Novi Sad, /around 1880/
HMS, FBS, inv. no. 83

Nathalie

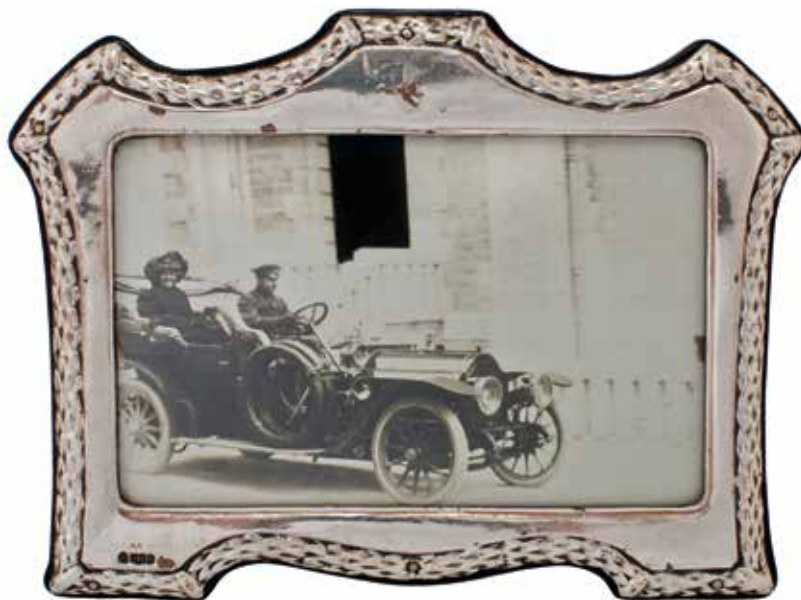

Портрет краљице Наталије Обреновић
 Атеље Giacomo Brogi
 Фиренца, /1888/
 Аутограф: Наталија 1888.
 ИМС, ФБС, инв. бр. 69

Portrait of Queen Nathalie Obrenović
 Atelier Giacomo Brogi
 Florence, /1888/
 Signature: Natalija 1888
 HMS, FBS, inv. no. 69

Краљица Наталија Обреновић у аутомобилу
испред виле „Сашино“ са својим возачем Николом
Бијариц, /око 1900/
ИМС, ФБС, инв. бр. 80

Queen Nathalie Obrenović in a car with her driver Nikola,
in front of the Villa "Sachino"
Biarritz, /around 1900/
HMS, FBS, inv. no. 80

Краљица Наталија Обреновић са сунцобраном,
на имању у Бијарицу
/око 1900/
ИМС, ФБС, инв. бр. 81

Queen Nathalie Obrenović with a parasol,
at the estate in Biarritz
/around 1900/
HMS, FBS, inv. no. 81

Nathalie

Портрет краљице Наталије Обреновић
Фиренца /1888/
ИМС, ФБС, инв. бр. 82

Portrait of Queen Nathalie Obrenović
Florence /1888/
HMS, FBS, inv. no. 82

Портрет краљице Наталије Обреновић
/1899/
Аутограф: Nathalie 1899
ИМС, ФБС, инв. бр. 65

Portrait of Queen Nathalie Obrenović
/1899/
Autograph: Nathalie 1899
HMS, FBS, inv. no. 65

Nathalie

Кнегиња Наталија Обреновић у венчаној хаљини
/1875/
Аутограф: Nathalie 1875
ИМС, ФБС, инв. бр. 67

Princess Nathalie Obrenović in a wedding dress
/1875/
Signature: Nathalie 1875
HMS, FBS, inv. no. 67

Кнегиња Наталија Обреновић
Атеље KRZIWANEK
Беч, /око1875/
Аутограф: Nathalie
ИМС, ФБС, инв. бр. 68

Princess Nathalie Obrenović
Atelier KRZIWANEK
Vienna, /around 1875/
Autograph: Nathalie
HMS, FBS, inv. no. 68

Nathalie

Краљица Наталија Обреновић испред виле „Сашино“
Након убиства сина, једна од ретких фотографија на којој се смеши.
Бијариц, /1911/
Аутограф: „Natalija 1911“
ИМС, ФБС, инв. бр. 71

Queen Nathalie Obrenović in front of the Villa "Sachino"
After the murder of her son, one of the rare photographs where she smiled.
Biarritz, /1911/
Autograph: „Natalija 1911“
HMS, FBS, inv. no. 71

Краљица Наталија Обреновић на степеништу виле „Сашино“, у црнини
коју је носила од смрти сина Александра 1903.
Бијариц, /1909/
Аутограф: Nathalie 1909 у доњем десном углу
ИМС, ФБС, инв. бр. 70

Queen Nathalie Obrenović on the staircase of the Villa "Sachino", in weeds
which she had worn since the death of her son Alexander in 1903
Biarritz, /1909/
Autograph: Nathalie 1909 in the lower right corner
HMS, FBS, inv. no. 70

Наталија и Милан
Nathalie and Milan

Кнез Милан Обреновић и његова невеста
Штампа Н. Gerhart
Беч, /око 1880/
ИМС, ФБС, инв. бр. 84

Prince Milan Obrenović and his bride
Printed by H. Gerhart
Vienna, /around 1880/
HMS, FBS, inv. no. 84

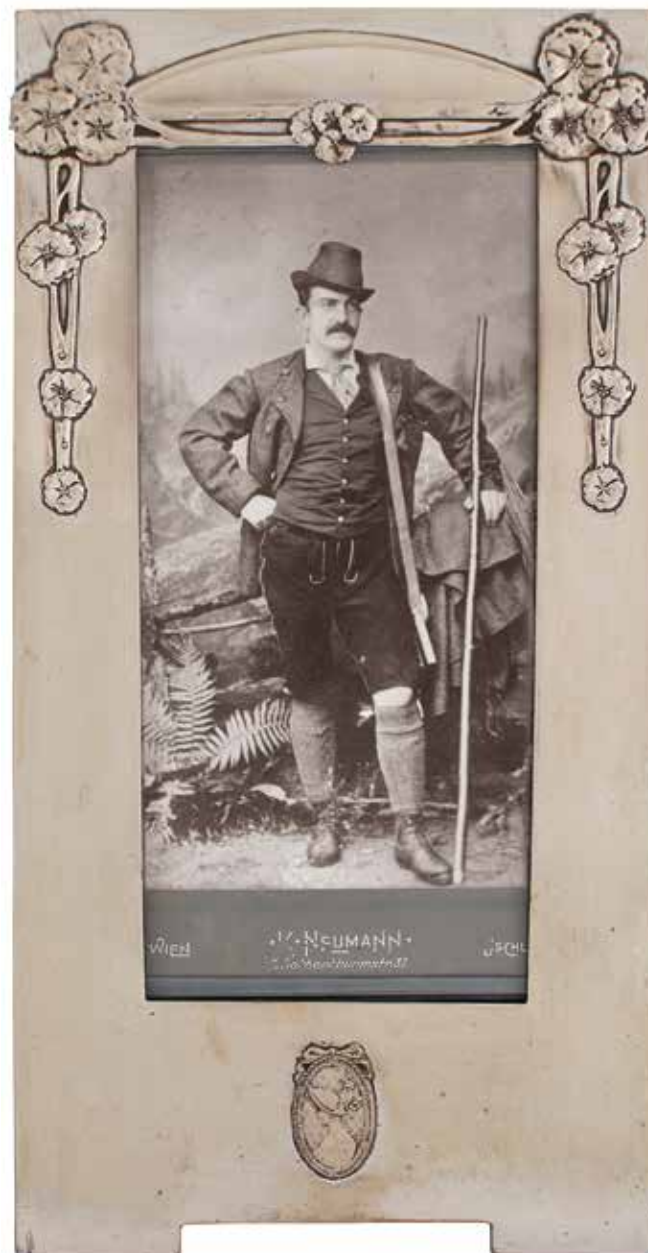

Краљ Милан Обреновић и краљица Наталија
Из Almanach de Gotha, сигнирано А. Weger
Лајпциг, /око 1882/
ИМС, ФБС, инв. бр. 64

King Milan Obrenović and Queen Nathalie
From Almanach de Gotha, signed A. Weger
Leipzig, /around 1882/
HMS, FBS, inv. no. 64

Краљ Милан Обреновић (1854–1901) као ловац
 Атеље Karl Neumann
 Беч, /око 1895/
 ИМС, ФБС, инв. бр. 108

King Milan Obrenović (1854–1901) as a hunter
 Atelier Karl Neumann
 Vienna, /around 1895/
 HMS, FBS, inv. no. 108

Портрет краља Милана Обреновића
Париз, /око1900/
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/7

Portrait of King Milan Obrenović
Paris, around 1900
HMS, FBS, inv. no. 116/7

Портрет краља Милана Обреновића
Атеље ADELE
Беч, /око 1885/
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/10

Portrait of King Milan Obrenović
Atelier ADELE
Vienna, /around 1885/
HMS, FBS, inv. no. 116/10

Син Александар
Son Alexander

Портрет Александра Обреновића
(1876–1903) као шестомесечне бебе
Петар Јовановић
Београд, /1876/
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/21

Portrait of Alexander Obrenović
(1876–1903) as a six months old baby
Petar Jovanović
Belgrade, /1876/
HMS, FBS, inv. no. 116/21

Портрет Александра Обреновића као дечака
В. Даниловић
Београд, /око 1885/
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/9

Portrait of Alexander Obrenović as a boy
V. Danilović
Belgrade, /around 1885/
HMS, FBS, inv. no. 116/9

Портрет Александра Обреновића у униформи
М. Јовановић
Београд, /око 1890/
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/8

Portrait of Alexander Obrenović in a uniform
M. Jovanović
Belgrade, around 1890
HMS, FBS, inv. no. 116/8

Портрет младог Александра Обреновића у војној униформи
са шињелом и шапком
/око 1889/
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/17

Portrait of a young Alexander Obrenović in a military uniform
with an overcoat and cap
/around 1889/
HMS, FBS, inv. no. 116/17

Портрет Александра
Обреновића као
десетогодишњег дечака,
Фридрих Вајланд (1821–1904)
Уље на платну, 63 × 52, у раму
златне боје, 90,5 × 79,5
ИМС, ФБС, инв. но. 1

Portrait of Alexander Obrenović
as a ten year old boy, Friedrich
Waigel (1821–1904)
Oil on canvas, 63 x 52, in a
golden frame 90,5 x 79,5
HMS, FBS, inv. no. 1

Портрет Александра Обреновића као дечака
Koller Karoly
Будимпешта, /око1887/
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/25

Portrait of Alexander Obrenović as a boy
Koller Karoly
Budapest /around 1887/
HMS, FBS, inv. no. 116/25

Краљ Александар Обреновић (1876–1903), син Наталије и Милана Обреновића
/1893/
Репродукција фотографије Милана Јовановића објављена у Almanach de Gotha,
ИМС, ФБС, инв. бр. 86

King Alexander Obrenović (1876–1903), the son of Nathalie and Milan Obrenović
/1893/
Reproduction of a photograph by Milan Jovanović, published in Almanach de Gotha,
HMS, FBS, inv. no. 86

Краљ Александар Обреновић (1876–1903), син Наталије и Милана Обреновића
/око1890/
ИМС, ФБС, инв. бр. 87

King Alexander Obrenović (1876–1903), the son of Nathalie and Milan Obrenović
/around 1890/
HMS, FBS, inv. no. 87

Родоџина

Family and relatives

Принцеза Марија Стурца (1807–1888),
рођена принцеза Гика, а потом и
принцеза Стурца, бака краљице
Наталије Обреновић по мајци
/око 1875/
ИМС, ФБС, инв. бр. 63

Princess Maria Sturdza (1807–1888),
née Princess Ghika, and then Princess
Sturdza, grandmother of Queen Nathalie
Obrenović on her maternal side
/around 1875/
HMS, FBS, inv. no. 63

Nathalie

Француски генерал гроф Анри д' Бује (Henry de Bouille, 1824–1883), Наталијин теча, супруг Еме Росновану, сестре Наталијине мајке из другог брака
 Атеље WALERY
 Париз, /1873/
 ИМС, ФБС, инв. бр. 116/19

French General Count Henry de Bouille (1824–1883), Nathalie's uncle, the husband of Ema Rosnovanu, the sister of Nathalie's mother from her second marriage
 Atelier WALERY
 Paris, /1873/
 HMS, FBS, inv. no. 116/19

Пулхерија Кешко (? – 1874), рођена принцеза Стурца,
мајка краљице Наталије Обреновић
/око 1870/
ИМС, ФБС, инв. бр. 61

Pulcheria Keško (? – 1874), née Princess Sturdza,
mother of Queen Nathalie Obrenović
/around 1870/
HMS, FBS, inv. no. 61

Портрет пуковника Петра Кешка (1831–1865), оца краљице Наталије Обреновић
Репродукција, 17 × 22,4
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/22

Portrait of Colonel Petar Keško (1831–1865), the father of Queen Nathalie Obrenović
Reproduction, 17 × 22,4
HMS, FBS, inv. no. 116/22

Иван Кешко (1860–1877), млађи брат Наталије Обреновић
 Фото-атеље Esme Collings
 Лондон, /око 1873/
 ИМС, ФБС, инв. бр. 94

Ivan Keško (1860–1877), younger brother of Nathalie Obrenović
 Photo studio Esme Collings
 London /around 1873/
 HMS, FBS, inv. no. 94

Принцеза Јованка Катарина Гика (1864–1954) са шеширом
 /око 1905/
 ИМС, ФБС, инв. бр. 90

Princess Jovanka Katarina Ghika (1864–1954), with a hat
 /around 1905/
 HMS, FBS, inv. no. 90

Принцеза Маријета Гика (1861–1935), сестра краљице Наталије Обреновић /
око 1880/
ИМС, ФБС, инв. бр. 95

Princess Mariette Ghika (1861–1935), sister of Queen Nathalie Obrenović
/around 1880/
HMS, FBS, inv. no. 95

Принц Грегоар Гика (1848 – ?), супруг Наталијине млађе сестре Маријете
/око 1880/
ИМС, ФБС, инв. бр. 96

Prince Gregoire Ghika (1848 – ?), husband of Nathalie's younger sister Mariette
/around 1880/
HMS, FBS, inv. no. 96

Ан Мари Шасењ, алијас Лијан де Пуџи (Liane de Pougy), супруга Жоржа Гике, сестрића краљице Наталије Обреновић
Атеље Reutlinger, Париз, /1904/
Аутограф: „Украдена огрлица! ...успомена“ (горе),
„Reynaldo, Lianon 1904.“ (доле)
ИМС, ФБС, инв. бр. 257

Фотографија је са посветом намењена њеном пријатељу Рејнолду Хану, композитору из Јужне Америке, који је живео у Паризу и био интимни пријатељ Марсела Пруста.

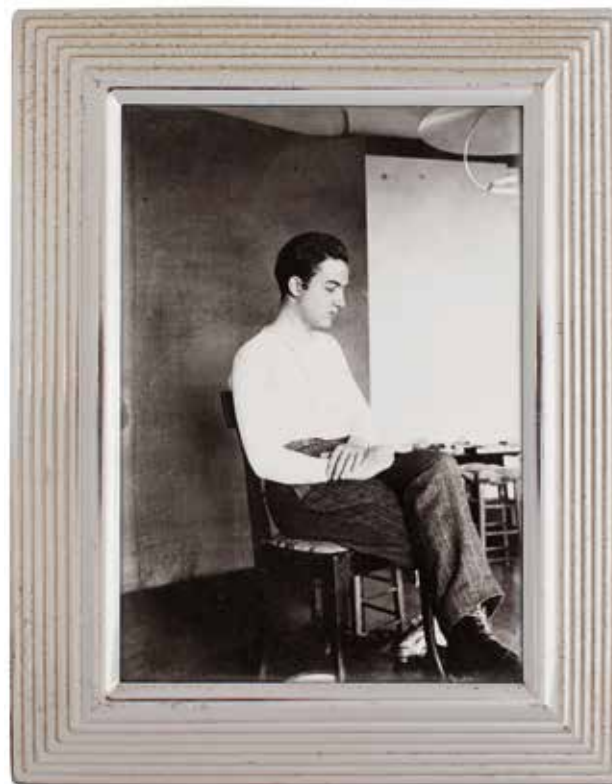
Anne-Marie Chassaingne, alias Liane de Pougy, wife of Queen Nathalie Obrenović's nephew Georges Ghika
Atelier Reutlinger, Paris /1904/
Autograph: 'Stolen necklace! ... memory' (up), 'Reynaldo, Lianon 1904.' (down)
HMS, FBS, inv. no. 257

The photograph with an inscription was dedicated to her friend Reynaldo Hahn, a composer from South America, who lived in Paris and was a close friend of Marcel Proust.

Принц Жорж Гика (1884–1945), сестрић Наталије Обреновић,
син Маријете Гике
Фотографски атеље Alfred Brand, /око 1895/
ИМС, ФБС, инв. бр. 97

Prince Georges Ghika (1884–1945), nephew of Nathalie Obrenović,
the son of Mariette Ghika
Photographic studio Alfred Brand, /around 1895/
HMS, FBS, inv. no. 97

Принц Жорж Гика (1884–1945), сестрић Наталије Обреновић, син
Маријете и Грегора Гике, позира у атељеу
/око 1900/
ИМС, ФБС, инв. бр. 101

Prince Georges Ghika (1884–1945), nephew of Queen Nathalie Obrenović,
the son of Mariette and Gregoire Ghika, posing in a studio
/around 1900/
HMS, FBS, inv. no. 101

Принцеза Марта Бибеско (1886–1973) са генералом Першингом (лево) и принцом Бибеском (десно), приликом уручења румунског трофеја америчком стељачком удружењу
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/27

Princess Martha Bibescu (1886–1973) with General Pershing (left) and Prince Bibescu (right) on the occasion of delivering the Romanian trophy to the American Archery Association
HMS, FBS, inv. no. 116/27

Принцеза Марта Бибеско (1886–1973), рођена Лаховари, чувена књижевница, рођака краљице Наталије Обреновић
ИМС, ФБС, инв. бр. 111

Princess Martha Bibescu (1886–1973), née Lahovary, a famous writer, cousin of Queen Nathalie Obrenović
HMS, FBS, inv. no. 111

Принцеза Јованка Катарина Гика (1864–1954)
у позним годинама, испред куће у Ивонанду, у Швајцарској
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/29

Princess Jovanka Katarina Ghika (1864–1954)
in her late age, in front of the house in Yvonand, Switzerland
HMS, FBS, inv. no. 116/29

Краљица Драга Обреновић (1864–1903), бивша дворска дама и пратиља
краљице Наталије Обреновић, са сестрама на излету
Луњевица, 14. август 1900.
ИМС, ФБС, инв. бр. 93

Queen Draga Obrenović (1864–1903), former lady-in-waiting of
Queen Nathalie Obrenović, with her sisters on an excursion
Lunjevica, August 14, 1900
HMS, FBS, inv. no. 93

Портрет Лиан Де Пужи (Liane de Pougy, 1869–1950)
Ателье Reutlinger
Париж
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/24

Portrait of Liane de Pougy (1869–1950)
Atelier Reutlinger
Paris
HMS, FBS, inv. no. 116/24

Nothalie

Принцеза Милева Константиновић (1858–1939), рођена Опујић (из чувене српске породице Опујић из Трста), у костиму из једне Вагнерове опере. Супруга Александра Константиновића, брата од стрица краља Милана, и јетрва краљице Наталије Обреновић Италија, крај 19. века
ИМС, ФБС, инв. бр. 103

Princess Mileva Konstantinović (1858–1939), née Opujić (from the famous family of Opujić from Trieste), in a costume from one of the Wagner's operas. The wife of Alexander Konstantinović, cousin of King Milan and sister-in-law of Queen Nathalie Obrenović Italy, end of 19th century
HMS, FBS, inv. no. 103

Принцеза Наталија Петровић – Његош,
рођена Константиновић, ћерка Милеве
Константиновић Опујић
Атеље G. Contarini
Венеција, почетак 20. века
ИМС, ФБС, инв. бр. 102

Princess Nathalie Petrović – Njegoš, née
Konstantinović, the daughter of Mileva
Konstantinović Opujić
Atelier G. Contarini
Venice, beginning of 20th century
HMS, FBS, inv. no. 102

Nathalie

Принцеза Милева Константиновић (1858–1939), рођена Опујић (из чувене српске породице Опујић из Трста), у народној ношњи. Супруга Александра Константиновића, брата од стрица краља Милана, и јетрва краљице Наталије Обреновић
 Трст, крај 19. века
 Атеље: Sebastianutti
 ИМС, ФБС, инв. бр. 117/1

Princess Mileva Konstantinović (1858–1939), née Opujić (from the famous family of Opujić from Trieste), in a folk costume. The wife of Alexander Konstantinović, cousin of King Milan and sister-in-law of Queen Nathalie Obrenović
 Trieste, end of 19th century
 Atelier : Sebastianutti
 HMS, FBS, inv. no. 117/1

Друзья
Friends

Краљица Наталија са Ружом Орешковић, својом почасном дамом и најбољом пријатељицом, иначе рођаком песникиње Мире Алечковић
 Париз, почетак 20. века
 ИМС, ФБС, инв. бр. 89

Queen Nathalie with Ruža Orešković, her lady-in-waiting and best friend, a relative of the poet Mira Alečković
 Paris, beginning of 20th century
 HMS, FBS, inv. no. 89

Nathalie

Леон Бона (1833–1922), француски академски сликар и колекционар. Његове чувене колекције ренесансних слика и цртежа и данас се могу видети у његовој кући у Бајону (Бајонне, Француска), која је претворена у музеј са његовим именом. У Бијарицу је био један од сталних пријатеља краљице Наталије. Међу првима који је Наталији скренуо пажњу на интимну наклоност краља Александра према њеној почасној дами Драги. Ово упозорење је Наталија одбацила, сматрајући га немогућим.

ИМС, ФБС, инв. бр. 116/20

Léon Bonnat (1833–1922), a French painter and collector. His famous collections of Renaissance paintings and drawings can still be seen at his home in Bayonne, France, converted into a museum bearing his name. In Biarritz, he was one of Queen Nathalie's close friends, and the one of first to draw her attention to the intimate affection of King Alexander for her lady-in-waiting Draga. This warning Nathalie rejected, deeming it impossible.

HMS, FBS, inv. no. 116/20

Госпођа Фраја у свом кабинету у улици Шарден у
Парижу, где се бавила прорицањем судбине . У руци
држи лупу, поклон краљице Наталије.

Madame Fraya in her study at Rue Chardin in Paris, where
she worked as a fortune-teller, with a pipe, a gift from
Queen Nathalie.

Nathalie

Пјер Лоти (Pierre Loti, 1850–1923), пријатељ краљице
Наталије Обреновић, у Великом рату
Разгледница
Издавач Christiane Genet
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/32

Pierre Loti (1850–1923), a friend of Queen Nathalie Obrenović,
in the Great War
Postcard
Published by Christiane Genet
HMS, FBS, inv. no. 116/32

Пјер Лоти (Pierre Loti, 1850–1923), као Турчин
Разгледница
Издавач Christiane Genet
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/31

Pierre Loti (1850–1923), as a Turk
Postcard
Published by Christiane Genet
HMS, FBS, inv. no. 116/31

Румунска краљица Елизабета (Weid) од Вида (1843–1916), супруга краља Карола I, позната и под уметничким (песничким) именом Кармен Силва
 Дворски фотограф F. Mandy
 Букурешт, друга половина 19. века
 Аутограф: „Чувати ватру олтара и ватру бића, то је сва наша мисија“ (на француском језику, на паспартуу)
 ИМС, ФБС, инв. бр. 104

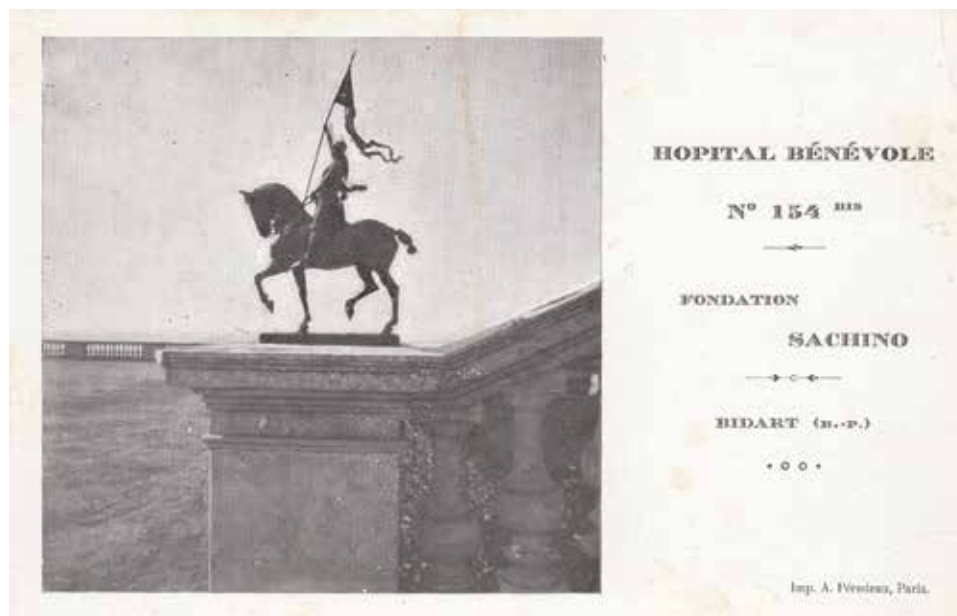
Rumanian Queen Elisabeth of Weid (1843–1916), the wife of King Carol I, also known under the pseudonym Carmen Sylva
 Court Photographer F. Mandy
 Bucharest, second half of 20th century
 Autograph: "Guarding the altar flame and the flame of a being, that is our entire mission" (in French language, on the passé-partout)
 HMS, FBS, inv. no. 104

*Buie
Villas*

Дворац „Сашино“, Маријана Фекете
Акварел
ИМС, ФБС, инв. нo. 2

Villa 'Sashino', Mariana Fekete
Watercolor
HMS, FBS, inv. no. 2

Вила „Сашино“, као волонтерска болница
за време Првог светског рата
Разгледница
Издавач Фондација „SACHINO“, штампа
А. Perodeau, Париз
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/1

Villa "Sachino", as a volunteer hospital
during World War One
Postcard
Published by Foundation „SACHINO“,
printed by A. Perodeau, Paris
HMS, FBS, inv. no. 116/1

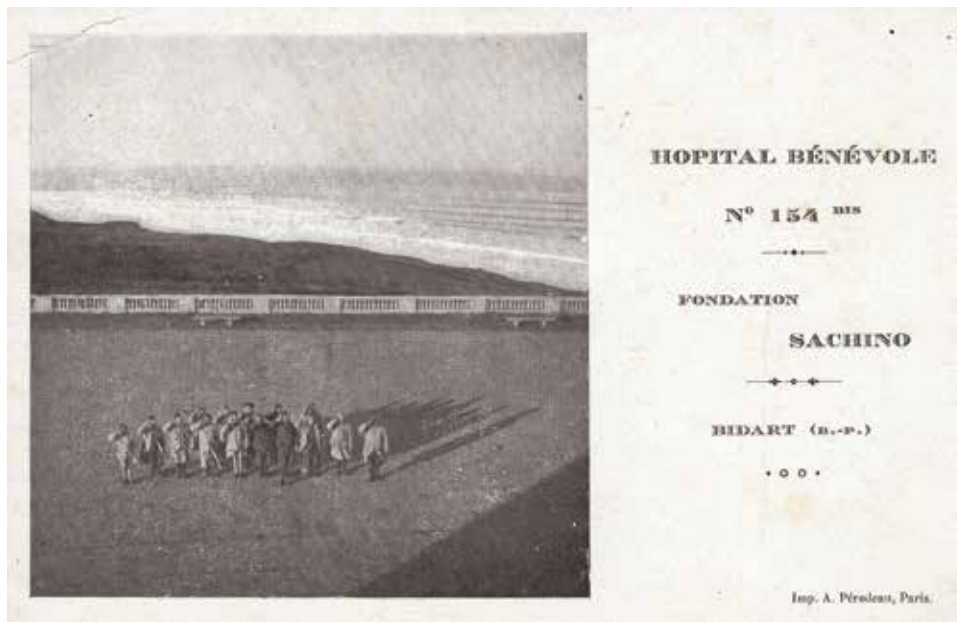

Вила „Сашино“, као волонтерска болница
за време Првог светског рата
Разгледница
Издавач Фондација „SACHINO“, штампа
А. Perodeau, Париз
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/2

Villa "Sachino", as a volunteer hospital
during World War One
Postcard
Published by Foundation „SACHINO“,
printed by A. Perodeau, Paris
HMS, FBS, inv. no. 116/2

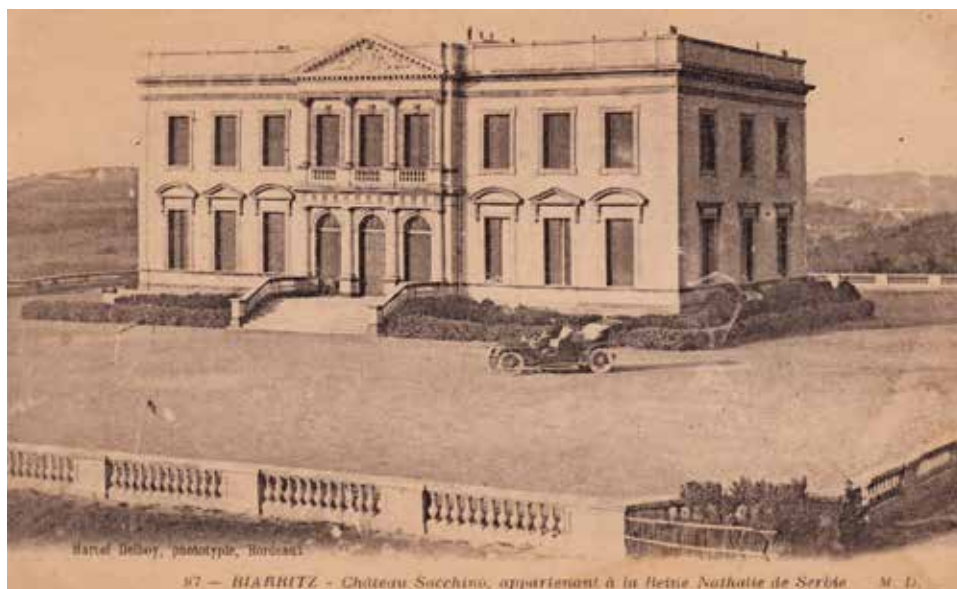
Вила „Сашино“, као волонтерска болница
за време Првог светског рата
Разгледница
Издавач Фондација „SACHINO“, штампа
А. Perodeau, Париз
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/3

Villa "Sachino", as a volunteer hospital
during World War One
Postcard
Published by Foundation „SACHINO“,
printed by A. Perodeau, Paris
HMS, FBS, inv. no. 116/3

Вила „Сашино“ у Бијарицу, власништво
краљице Наталије Обреновић
BIARRITZ – Château Sacchino, appartenant
à la Reine Nathalie de Serbie
Разгледница
Издавач Marcel Delboy, Бордо
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/4

Villa "Sachino" in Biarritz, property of
Queen Nathalie Obrenović
BIARRITZ – Château Sacchino, appartenant
à la Reine Nathalie de Serbie
Postcard
Published by Marcel Delboy, Bordeaux
HMS, FBS, inv. no. 116/4

Nathalie

Врт виле „Гамбераја“ у Сетинјану
Разгледница
Издавач L. Baccetti – Settignano
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/16

Garden of the Villa "Gamberaia" in Settignano
Postcard
Published by L. Baccetti – Settignano
HMS, FBS, inv. no. 116/16

Вила „Гамбераја“ у Сетинјану (Италија),
власништво Јованке Катарине Гике,
Наталијине најмлађе сестре
Разгледница
Издавач L. Baccetti – Settignano
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/13

Villa "Gamberaia" in Settignano, Italy, property
of Jovanka Katarina Ghika, Nathalie's
youngest sister
Postcard
Published by L. Baccetti – Settignano
HMS, FBS, inv. no. 116/13

Врт са степеништем виле „Гамбераја“ у
Сетињану
Разгледница
Издавач Fratelli Baccani – Firenze
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/14

Garden with a staircase of the Villa
"Gamberaia" in Settignano
Postcard
Published by Fratelli Baccani – Firenze
HMS, FBS, inv. no. 116/14

Вила „Гамбераја“ у Сетињану (Италија),
власништво Јованке Катарине Гике,
Наталијине најмлађе сестре
Разгледница
Издавач А. Paclieri – Settignano
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/15

Villa "Gamberaia" in Settignano, Italy, property
of Jovanka Katarina Ghika, Nathalie's
youngest sister
Postcard
Published by A. Paclieri – Settignano
HMS, FBS, inv. no. 116/15

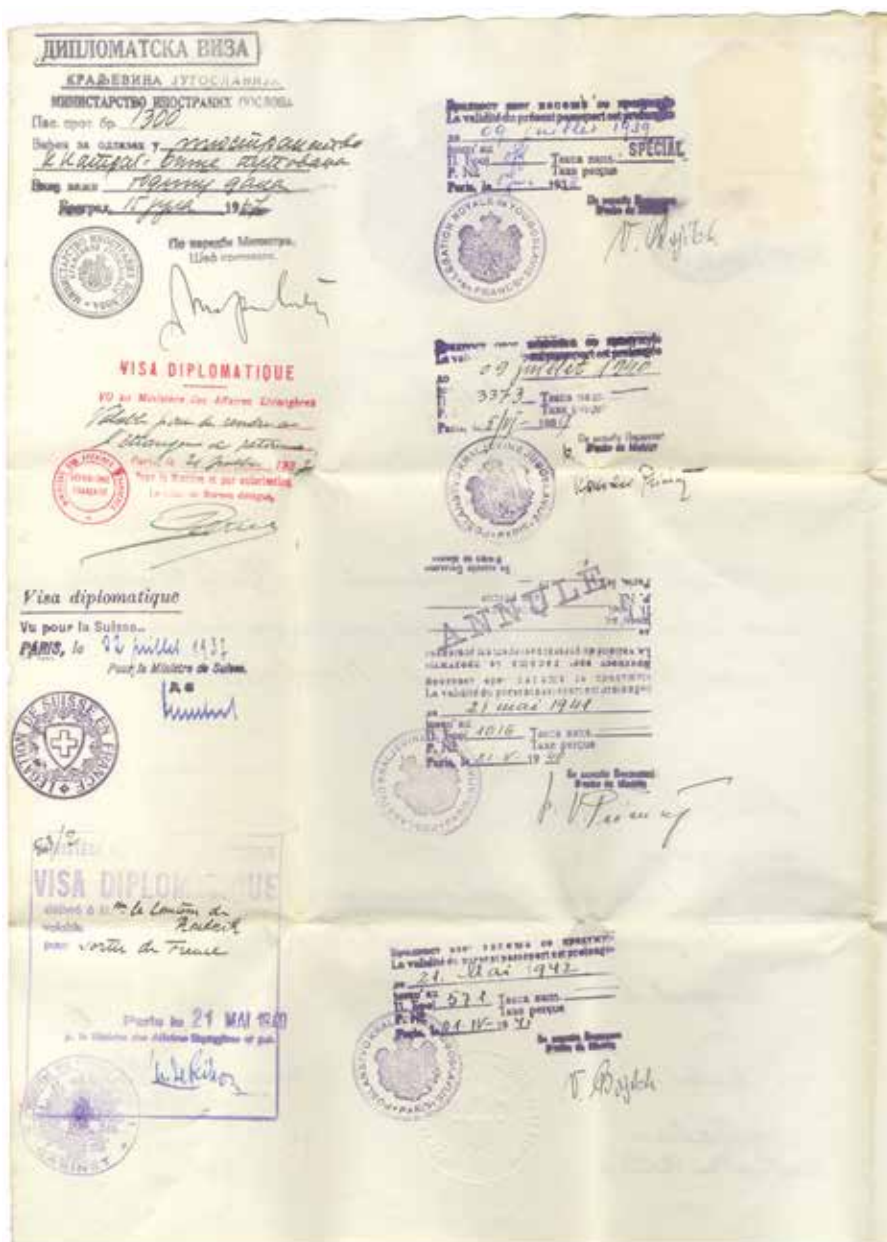
Вила Москатени (Moscateni) у Румунији, власништво Наталијине млађе сестре Маријете Гике
Фотографија, 18,4 × 12,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/31

Villa Moscateni in Romania, property of Nathalie's younger sister, Mariette Ghika
Photograph, 18,4 × 12,5
HMS, FBS, inv. no. 116/31

Документи
Documents

Дипломатски пасош краљице Наталије Обреновић,
као грофице од Рудника
9. јун 1939.
ИМС, ФБС, инв. бр. 49

Diplomatic passport of Queen Nathalie Obrenović,
issued on June 9, 1939 in her name as Princess of
Rudnik
HMS, FBS, inv. no. 49

Nathalie

Madame.

Après douze années nous en sommes arrivés tous deux à la conviction qu'une vie commune entre nous est impossible. L'harmonie nécessaire entre époux n'a jamais régné entre nous. Aujourd'hui après une année d'épreuve, l'est, et me semble, suffisamment démontré, que, même à distance, nous ne pourrions jamais nous entendre sur aucune des questions que nous serions appelés à débattre. Votre dernière lettre en date du 4 Juin en est pour moi la meilleure preuve. Je n'ai jamais désiré une rupture définitive : j'ai longtemps reculé devant un pas suprême : aujourd'hui vous m'y forcez; je crois qu'il est temps de mettre fin à une situation fautive et insupportable pour toutes les parties. L'aversion mutuelle qui règne entre nous et se manifeste à chaque instant nécessite une dissolution définitive du mariage que nous avons contracté. J'ai l'honneur de vous faire part que je me suis aujourd'hui adressé à votre sainte église nationale pour obtenir le divorce. Je vous prie de bien vouloir désigner une personne munie d'instructions suffisantes avec laquelle je pourrais régler toutes les questions d'intérêt qu'il pourrait y avoir entre nous. Belgrade, 11 Juin 1888. Milan.

Писмо краља Милана краљици
Наталији Обреновић
11. јуни 1888.
Француски језик, једнолист
ИМС, ФБС, инв. бр. 11

Letter from King Milan Obrenović to
Queen Nathalie
June 11, 1888
French language, single sheet
HMS, FBS, inv. no. 11

Госпођо,

После дванаест година ми смо у суштини обоје дошли до јединог уверења, да је заједнички живот између нас немогућ. Неопходна брачна хармонија није никада владала међу нама. Данас, после једне године искушења, чини ми се, да је довољно доказа да чак ни раздвојени не би могли да се споразумемо ни око једног питања које би тражило неки одговор. Ваше последње писмо од 4. јуна је мени најбољи доказ за то. Нисам никада желео дефинитиван раскид и дуго сам оклевао да предузнем задњи корак, данас ме Ви на то приморавате; мислим да је крајње време да се заврши једна лажна и несносна ситуација за обе стране. Заједничка антипатија која влада међу нама је толико чита сваког часа, да захтева дефинитиван раскид нашег брака. Част ми је да вас обавестим да сам се данас обратио нашој светој народној цркви за развод брака.

Молим Вас, изволети изабрати особу довољно упућену, са којом бих могао решити сва потребна питања, која би се нашла пред нама.

Београд, 11. јуни 1888.

Милан

“Madame,

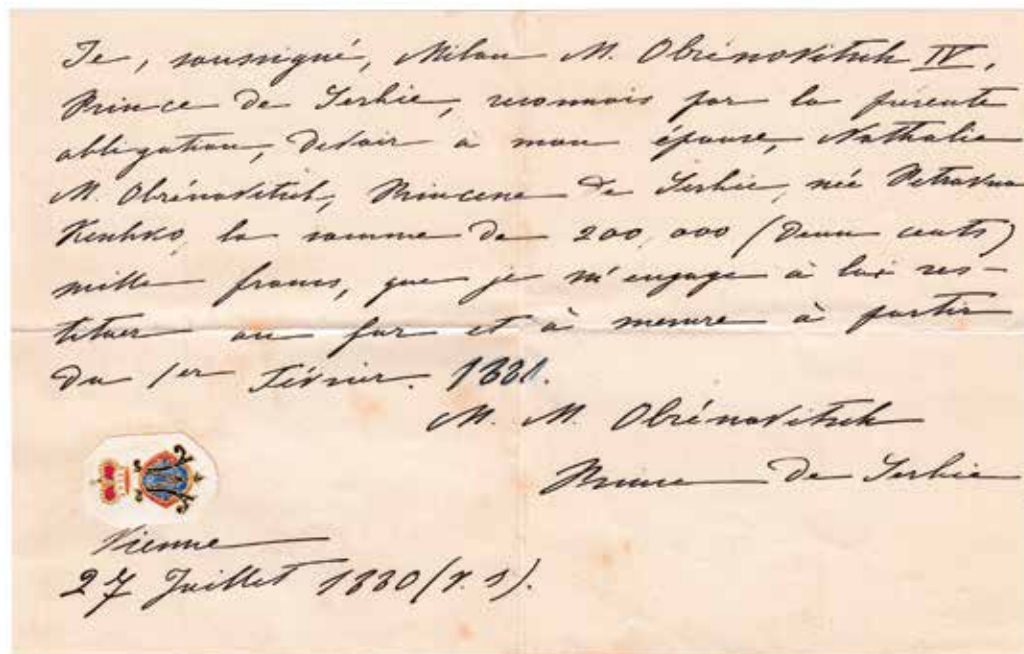
After twelve years, we have both basically come to the one belief that our life together has become impossible. The requisite marital harmony has never prevailed between us. Today, after one year of trial, it seems to me that there have been so many arguments that we would not be able to agree on a single issue, even about a separation. Your last letter, of June 4th, is for me the best proof of this. I have never wanted a definitive break and have hesitated for a long time to take the final step. Today, you are making me do so; I think it is high time to conclude a false and intolerable situation for both of us. The common antipathy which prevails between us is so obvious that it requires the definite end of our marriage. It is my honour to inform you that today I have addressed our Holy Church with a petition for divorce.

Please choose a person who is familiar enough with the situation, with whom I can settle all the necessary questions that might arise.

Belgrade, June 11, 1888

Milan

Nothalie

Писмо краља Милана
Обреновића
Беч, 27. јул 1880.
Француски језик, једнолист
са налепљеним амблемом
династије Обреновић
ИМС, ФБС, инв. бр. 46

Letter from King Milan Obrenović
Vienna, July 27, 1880
French language, single sheet
with a stamped emblem of the
Obrenović dynasty
HMS, FBS, inv. no. 46

Ја, доле потписани, Милан М. Обреновић IV, Кнез Србије, овим признајем мојој супрузи Наталији М. Обреновић, Кнегињи Србије, рођеној Петровна Кешко, дуг од 200.000 (две стотине хиљада) франака и обавезујем се да исту суму вратим у више рата, почев од 1. фебруара 1881. године.

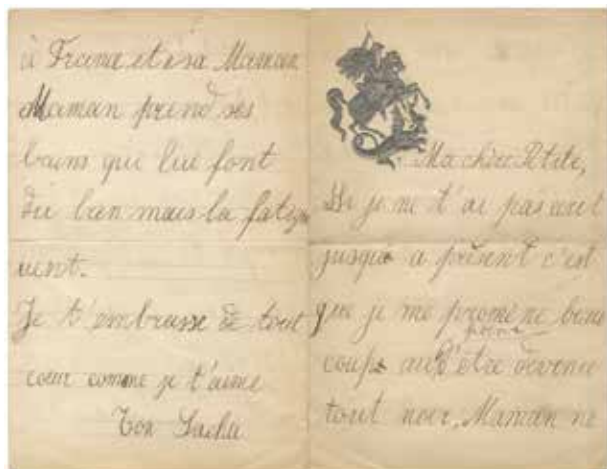
М. М. Обреновић

У Бечу, 27. јула 1880.

"I, the undersigned, Milan M. Obrenović IV, Prince of Serbia, hereby acknowledge to my spouse Nathalie M. Obrenović, Princess of Serbia, nee Petrowna Keško, the debt of 200,000 (two hundred thousand) francs and commit to pay back the same amount in installments, starting from February 1st, 1881.

М. М. Obrenović"

In Vienna, July 27, 1880

Писмо Наталијиног сина Александра Обреновића када је био дечак
Француски језик, једнолист са амблемом Светог Ђорђа
ИМС, ФБС, инв. бр. 31

Letter from Nathalie's son Alexander Obrenović when he was a boy
French language, single sheet with an emblem of St. George
HMS, FBS, inv. no. 31

Драга моја Мала,

То што ти се нисам јављао до сада је само зато што сам тако много напољу на сунцу, да сам потпуно поцрнео. Мама ме више не зове другачије него „мој мали црнац“.

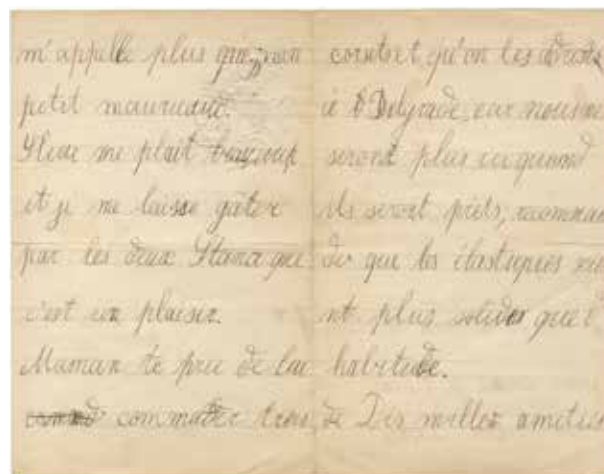
Овде ми се много допада и обе стране ме толико мазе да је то право уживање.

Мама те моли да јој поручиш три стезника и да их пошаљеш на Београд, пошто ми нећемо бити ту када буду готови, тражи да ластиш буде јачи него обично.

Мами много пријају купања, иако је замарају.

Пренеси хиљаду поздрава Ф... (нечитко) и њеној мами.

Од свег срца те грли и воли
Твој Саша

“My dear Baby,

The reason you have not heard from me so far is only because I am so much out in the sun, that I've got a tan. Mom no longer calls me anything except „my little black man“.

I like it here very much and both sides caress and cuddle me, which is a real pleasure.

Mom asks you to order three bodices for her and send them to Belgrade, since we will not be here by the time they are finished; she asks for the rubber band to be stronger than usual.

Mom likes the bathing very much, although it tires her. Send a lot of greetings to F... (illegible) and her mom.

From the bottom of my heart I hug you and love you
Yours Sasha”

Nathalie

Paris, 10e de novembre.

Chère Léontine,

Je viens tellement en retard vous remercier, mais que Thérèse, de la part que vous avez prise à mon immense douleur, mais il me faut du courage pour prendre la plume et je n'en ai pas tous les jours.

Je sais que la mort de notre Ruine vous a causé un grand chagrin et que son

souvenir restera toujours vivace dans vos coeurs. Après une vie pleine d'épreuves et de douleurs, chrétiennement supportées et avec une plume de charité, je suis sûre que la Ruine jouit maintenant de la paix et de la félicité éternelle, mais égoïstement je souffre cruellement de cette séparation.

Laissez-moi, ainsi que Thérèse, vous embrasser bien affectueusement, comme la Ruine l'aurait fait.

R. Orešković

Писмо Руже Орешковић пријатељици Леонтини (презиме нечитко)
Француски језик, једнолист са флором
ИМС, ФБС, инв. бр. 36

Ruža Orešković letter to her friend Leontina (illegible family name on the envelope)
French language, single sheet, floriated
HMS, FBS, inv. no. 36

Драга Леонтина,

Са великим закашњењем се захваљујем вама и Терези на саучешћу у мом безмерном болу, али требало ми је много снаге да се дохватим пера што сам данима узалудно покушавала.

Видим колико вас је много растужила смрт наше Краљице и колико је сећање на њу у вашим срцима остало неизбрисиво заувек.

После једног живота пуног несрећних искушења и испаштања, хришћански поднешених, живота пуног милосрђа и љубави према ближњем, уверена сам да Краљица коначно ужива у вечном миру и блаженству, али и поред свог тог уверења, себично, страшно и неподношљиво настављам да патим и трпим наш растанак.

Допустите ми да вас и Терезу најсрдачније загрлим онако исто како би то и сама Краљица учинила.

Р. Орешковић

“Dear Leontina,

With a great delay, I thank both you and Theresa for your condolences for my immense pain, but it has required from me a lot of strength to reply, which I have been trying to do for days.

I realize that the death of our Queen has made you sad and that the memory of her has been deeply imprinted in your hearts.

After a life full of unfortunate temptations and of atonements, all endured as a Christian, a life full of mercy and charity, I am convinced that the Queen finally enjoys eternal peace and bliss. But in spite of this belief, I selfishly, horribly and unbearably continue to suffer and attempt to cope with our parting.

Let me give you and Theresa the warmest of hugs, as the Queen herself would have done.

R. Orešković

Ceci est mon testament.

Je meurs dans la religion catholique Romaine à laquelle je dois mes seuls vrais bonheurs, les seuls qui comptent. Je remercie Dieu des peines et des douleurs qu'il m'a permis que je subisse et sans lesquelles je n'aurais pas connu la vérité.

Je demande ^{qu'il} pardonne à tous ceux à qui j'ai pu faire de la peine, cela m'a jamais été volontairement.

Je lègue à Mlle Rougée ORECKHOVICH ma dame d'honneur, les biens du trésor Serbe, provenant de la vente de mon hôtel à Belgrade (.....) tenant à ce que sa position soit assurée après ma mort et je l'assure que sauf mon fils je n'ai jamais aimé quelqu'un plus qu'elle.

Je lègue à Mlle de FORCENVILLE quatre cents mille francs pour fonder l'œuvre qui depuis si longtemps nous tenait à cœur.

Je lègue à M. l'Abbé Lucien LAMORE dix mille francs pour s'acheter une ferme dans laquelle il pourra se reposer lors de ses vacances et se retirer quand il deviendra vieux.

Je lègue à Jean Baptiste MALHERS dix mille francs en le remerciant de ses 21 années de loyaux et fidèles services.

Je dois à Marie Jean Baptiste MALHERS ses gages depuis toute la guerre (3.600 francs) et lui fais cadeau en guise d'affectueux souvenir: dix de cinq mille francs.

Je lègue la même somme de 5.000 francs à Marguerite DEBAILLE née COMBES avec mon meilleur et plus reconnaissant souvenir.

Je lègue à Joseph KESSE et ARBOGAMONNA, une rente de deux mille francs par an leur vie durant.

De même à Mme Vve FAURE.

Je lègue à ma filleule Nathalie LILBURNER cent mille francs en témoignage d'affectueux souvenir.

Je prie que l'on donne un souvenir provenant des choses qui restent encore à Sachino aux personnes dont les noms suivent.

Toutes les sommes ou valeurs Romaines que je puis avoir je lègue à ma sœur Mme Mariette CHEKA.

Le reste de ma fortune en valeurs Serbes je lègue à ma sœur Jeanne CHEKA, de même ma part dans la propriété de Sachino.

Je prie mes sœurs de prélever une somme qui leur semblera possible pour assurer l'existence de l'œuvre des Dames de Sion établie à la villa Roi Alexandre à Biarritz.

Je remercie tous ceux qui m'ont aimé et je puis les assurer que mon affection à toujours été très vive pour eux.

Si l'on trouve moins de fortune que l'on ne croyait, c'est que depuis toujours j'ai vécu plus sur mon capital que sur ~~mon~~ mon revenu.

Fait à Paris à la solitude de Sion le 9 octobre 1920.

NATHALIE

Копија једног од тестамената Наталије Обреновић
ИМС, ФБС, инв. бр. 61

Copy of one of Queen Nathalie's last wills
HMS, FBS, inv. no. 61

ОВО ЈЕ МОЈ ТЕСТАМЕНТ

Умирем у римској католичкој вери којој дузујем моју праву срећу, једину вредну. Захваљујем Богу за све патње и боли које ми је доделио и без којих не бих никада упознала праву истину.

Молим за опроштај све оне које сам могла повредити, то никада није било свесно.

Остављам госпођици Ружи ОРЕШКОВИЋ, мојој почасној дами, бонове трезора Србије од продаје мог хотела у Београду (...) бринући се да њено стање буде обезбеђено после моје смрти и уверавам је да осим мог сина нисам никада никога волела више од ње.

Остављам Г-ђици d'FORSVIL (de FORCEVILLE) четири стотине хиљада франака како би основала добротворно друштво, које нам је тако дуго било на срцу.

Остављам господину свештенику Лисјену ЛАБОРДУ (Lucien LABORDE) десет хиљада франака да купи једну фарму на селу, где би се могао одмарати и склонити у старости.

Остављам Жану Батист МАЛЕРЕСУ (Jean Baptiste MALERES) десет хиљада франака, као захвалност за 21 годину честите и верне службе.

Дузујем Марији Жан Батист МАЛЕРЕС (Marie Jean Baptiste MALERES) плату од времена читавог рата (3.600 франака) и поклањам јој на име срдчане успомене, пет хиљада франака.

Остављам исту суму од пет хиљада франака Маргарити ДИБАЛД (Marguerite DUBALDE), рођене Корни, са мојим најбољим и захвалним сећањима.

Остављам Жозефу МЕРСУ (Joseph MERCE) и АРОСАМЕНА (ARROSAMENA), доживотну годишњу ренту од две хиљаде франака.

Исто тако и г-ђи удовици ФОРИ (FAURY).

Остављам мојој кумици Наталији ЛИБУРН (Nathalie LILBURNE) сто хиљада франака као израз мог срдчног сећања.

Молим да се следећим особама доделе као сувенир, ствари које су још остале у вили „Сашино“.

Сав новац или вредности у Румунији које бих посеговала, остављам мојој сестри Г-ђи Маријети ГИКА (Mariette GHICA).

Остало од мог иметка вредности у Србији, остављам мојој сестри Јованки ГИКА (Jeanne GHICA), као и мој део власништва виле „САШИНО“.

Молим моје сестре да одвоје једну суму новца која им буде изгледала могућа, како би обезбедиле будућност добротворног деловања „СИОНСКЕ БОГОРОДИЦЕ“ основане у вили „КРАЉ АЛЕКСАНДАР“ у Бијарицу. Захваљујем свима који су ме волели и уверавам их да је и моја љубав према њима била безмерна.

Уколико се нађе да је моје богатство мање него што се верује, то је само због тога, што сам ја одувек живела много више од мог капитала, него од мојих примања. Написано у Паризу, у павиљону „САМОЋА“, манастира „СИОНСКЕ БОГОРОДИЦЕ“.

9. октобра 1920.

Наталија

Nathalie

THIS IS MY WILL

I die as a Roman Catholic, the faith to which I owe my true happiness, the only worth of. I thank God for all the suffering and pain put upon me, without which I would never have met the real truth.

I pray for the forgiveness of all those whom I might have hurt, it was never by conscious intent.

To Miss Ruza OREŠKOVIĆ, my lady-in-waiting, I leave the vouchers issued by the Treasury of Serbia from the sale of my hotel in Belgrade (.....) taking care that her status is secured after my death; and I assure her, that apart to my son, I have never loved anyone more than her.

To Miss de FORCEVILLE, I leave four hundred thousand francs to establish a charity, which had so long been in our hearts.

To Father Lucien LABORDE, I leave ten thousand francs to buy a farm in the countryside, where he can rest and find shelter in old age.

To Jean-Baptiste MALERES, I leave ten thousand francs, in gratitude for 21 years of honourable and faithful service.

To Marie Jean-Baptiste MALERES, I owe the salary for the whole war period (3,600 francs) and give her, in the name of heartfelt memories, five thousand francs.

The same amount of five thousand francs I leave to Marguerite DUBALDO, née Corny, with my best and grateful memories.

To Joseph MERCE and ARROSAMENA, I leave a lifetime annual allowance of two thousand francs.

Likewise, to Mrs. FAURY, widow.

To my god-daughter Nathalie LILBURN, I leave one hundred thousand francs as an expression of my cordial remembrance.

I ask that the following persons are given, as a souvenir, things left in Villa 'Sasino'.

All the money or values in Romania that I possessed, I leave to my sister Madame Mariette GHIKA.

What has left from my estate in Serbia, I leave to my sister Jovanka GHIKA, as well as my share of ownership of Villa 'Sasino'.

I ask my sisters to take an amount of money that is acceptable for them, to ensure the future of the charity Notre Dame de Sion (Our Lady of Sion), established in Villa 'King Alexander' in Biarritz.

I thank all who have loved me and I assure them that my love for them was immeasurable. If it is found that my fortune is less than believed, it is only because I have always lived more from my capital than my income.

Written in Paris, in the pavilion 'Solitude' Pavilion of the Monastery Notre Dame de Sion.

October 9, 1920

Nathalie

Nathalie

Каталог

Портрет Александра Обреновића као десетогодишњег дечака,
Фридрих Вајланд (1821–1904)
Уље на платну, 63 × 52, у раму златне боје, 90,5 × 79,5
ИМС, ФБС, инв. нo. 1

Дворац „Сашино“, Маријана Фекете
Акварел, 24,5 × 19,2, у смеђем дрвеном раму, 32,7 × 27,5
ИМС, ФБС, инв. нo. 2

Краљица Наталија Обреновић, Татјана Брауновић
Париз, 1984.
Цртеж према оригиналној фотографији, 18 × 23,5, у смеђем дрвеном
раму 26,8 × 31,5
ИМС, ФБС, инв. нo. 3

Пулхерија Стурца, мајка краљице Наталије Обреновић
Урамљена репродукција према оригиналној слици коју поседује
Аксел Мунт, 50 × 67
ИМС, ФБС, инв. нo. 4

Писмо краља Милана краљици Наталији Обреновић
11. јуни 1888.
Француски језик, једнолист, 22 × 25,4
ИМС, ФБС, инв. бр. 11

Писмо краља Милана краљици Наталији Обреновић
5. март 1887.
Француски језик, једнолист, 23 × 18,2
ИМС, ФБС, инв. бр. 12

Писмо краља Милана краљици Наталији Обреновић
Ниш, 5. децембар 1885.
Француски језик, дволист, 25,1 × 19,6
ИМС, ФБС, инв. бр. 14

Писмо краљице Наталије Обреновић
Букурешт
Француски језик, једнолист са меморандумом Е. PRAGER, EMANUEL
& BILLER, 21,1 × 26,7
ИМС, ФБС, инв. бр. 15

Писмо краља Милана краљици Наталији Обреновић
Ниш, 6. март 1886.
Француски језик, једнолист, 22,4 × 17,9
ИМС, ФБС, инв. бр. 13

Писмо краља Милана Обреновића
Ниш, 16. јануар 1886.
Француски језик, дволист са рељефним грбом династије Обреновић
у горњем левом углу, 22,4 × 17,7
ИМС, ФБС, инв. бр. 18

Catalogue

Portrait of Alexander Obrenović as a ten year old boy, Friedrich Wailand
(1821–1904)
Oil on canvas, 63 × 52, in a golden frame 90,5 × 79,5
HMS, FBS, inv. no. 1

Villa 'Sashino', Mariana Fekete
Watercolor, 24,5 × 19,2, in a brown wooden frame, 32,7 × 27,5
HMS, FBS, inv. no. 2

Queen Nathalie Obrenović, Tatjana Braunović
Paris, 1984
Drawing according to the original photograph, 18 × 23,5, in a brown
wooden frame, 26,8 × 31,5
HMS, FBS, inv. no. 3

Pulcheria Sturdza, mother of Queen Nathalie
Framed reproduction on the original painting possessed by Axel
Munthe, 50 × 67
HMS, FBS, inv. no. 4

Letter from King Milan Obrenović to Queen Nathalie
June 11, 1888
French language, single sheet, 22 × 25,4
HMS, FBS, inv. no. 11

Letter from King Milan Obrenović to Queen Nathalie
March 5, 1887
French language, single sheet, 23 × 18,2
HMS, FBS, inv. no. 12

Letter from King Milan Obrenović to Queen Nathalie
Niš, December 5, 1885
French language, double sheet, 25,1 × 19,6
HMS, FBS, inv. no. 14

Letter of Queen Nathalie
Bucharest
French language, single sheet with the letterhead of E. PRAGER,
EMANUEL & BILLER, 21,1 × 26,7
HMS, FBS, inv. no. 15

Letter from King Milan Obrenović to Queen Nathalie
Niš, March 6, 1886
French language, single sheet, 22,4 × 17,9
HMS, FBS, inv. no. 13

Letter from King Milan Obrenović
Niš, January 16, 1886
French language, double sheet with the coat of arms of the Obrenović
dynasty in relief in the upper left corner, 22,4 × 17,7
HMS, FBS, inv. no. 18

Писмо краља Милана Обреновића
2. март 1886.
Француски језик, једнолист, 22,3 × 17,9
ИМС, ФБС, инв. бр. 19

Писмо краља Милана краљици Наталији Обреновић
7. децембар 1889.
Француски језик, једнолист, 25,6 × 19,6
ИМС, ФБС, инв. бр. 20

Писмо краља Милана краљици Наталији Обреновић
Ниш, 11. јануар 1895.
Француски језик, дволист са грбом династије Обреновић у горњем
левом углу, 22,5 × 17,8
ИМС, ФБС, инв. бр. 21

Писмо краљице Наталије Обреновић
Француски језик, дволист, 25,1 × 20,3 и 12,6 × 20,2
ИМС, ФБС, инв. бр. 22

Телеграм Милана Обреновића цариградском патријарху
Француски језик, једнолист, 16,5 × 8,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 25

Препис писма краљице Наталије Обреновић жени пуковника [?],
ађутанта краља Милана
Препис на српском језику, једнолист, 14,9 × 11,7
ИМС, ФБС, инв. бр. 26

Банковна акција од 10 динара у злату из 1888. године
Једнолист, 46 × 25
ИМС, ФБС, инв. бр. 27

Разгледница коју је послала краљица Наталија Обреновић
ИМС, ФБС, инв. бр. 28

Телеграм митрополита Михаила упућен краљици Наталији
Обреновић у коме јој жели леп боравак у Одеси
Одеса, 1887.
Једнолист, 20,1 × 27,3
ИМС, ФБС, инв. бр. 29

Писмо од 29. септембра 1881.
Једнолист, са меморандумом *ministere DE LA GUERRE*, 21 × 26
ИМС, ФБС, инв. бр. 30

Писмо Наталијиног сина Александра Обреновића када је био дечак
Француски језик, једнолист са амблемом Светог Ђорђа, 23,1 × 17,7
ИМС, ФБС, инв. бр. 31

Писмо краљице Наталије Обреновић католичком свештенику у
Бијарицу
Француски језик, једнолист са флором, 25,2 × 20,3
ИМС, ФБС, инв. бр. 32

Letter from King Milan Obrenović
March 2, 1886
French language, single sheet, 22,3 × 17,9
HMS, FBS, inv. no. 19

Letter from King Milan Obrenović to Queen Nathalie
December 7, 1889
French language, single sheet, 25,6 × 19,6
HMS, FBS, inv. no. 20

Letter from King Milan Obrenović to Queen Nathalie
Niš, January 11, 1895
French language, double sheet with the coat of arms of the Obrenović
dynasty in the upper left corner, 22,5 × 17,8
HMS, FBS, inv. no. 21

Letter of Queen Nathalie Obrenović
French language, double sheet, 25,1 × 20,3 and 12,6 × 20,2
HMS, FBS, inv. no. 22

Telegram from Milan Obrenović to the Patriarch of Constantinople
French language, single sheet, 16,5 × 8,5
HMS, FBS, inv. no. 25

Transcript of letter from Queen Nathalie Obrenović to the wife of
Colonel Ljubomir Bajalović (?), King Milan's adjutant
Transcript in Serbian language, single sheet, 14,9 × 11,7
HMS, FBS, inv. no. 26

Bank share of 10 dinars in gold, from 1888
Single sheet, 46 × 25
HMS, FBS, inv. no. 27

Postcard sent by Queen Nathalie Obrenović
HMS, FBS, inv. no. 28

Telegram from the Metropolitan Michael to Queen Nathalie Obrenović
in which he wishes her a pleasant stay in Odessa
Odessa, 1887
Single sheet, 20,1 × 27,3
HMS, FBS, inv. no. 29

Letter from September 29, 1881
Single sheet, with the letterhead of *ministere DE LA GUERRE*, 21 × 26
HMS, FBS, inv. no. 30

Letter from Nathalie's son Alexander Obrenović when he was a boy
French language, single sheet with an emblem of St. George, 23,1 × 17,7
HMS, FBS, inv. no. 31

Letter from Queen Nathalie Obrenović to the catholic priest in Biarritz
French language, single sheet, with crape, 25,2 × 20,3
HMS, FBS, inv. no. 32

Наталијино писмо пријатељици Леонтини
14. јануар 1938.
Француски језик, једнолист, 13,5 × 21
ИМС, ФБС, инв. бр. 33

Наталијино писмо пријатељици Леонтини
11. мај 1933.
Француски језик, једнолист, 13,5 × 21
ИМС, ФБС, инв. бр. 34

Писмо краљице Наталије Обреновић
24. мај 1919.
Француски језик, дволист са флором, 27,3 × 18 и 13,6 × 18
ИМС, ФБС, инв. бр. 35

Писмо Наталије Обреновић пријатељици Леонтини (презиме
нечитко)
Француски језик, једнолист са флором, 14 × 18, коверта са адресом,
такође са флором
ИМС, ФБС, инв. бр. 36

Писмо краљици Наталији Обреновић
31. децембар 1892/1. јануар 1893.
Француски језик, шест листова, 26,7 × 21,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 39

Писмо краљице Наталије Обреновић
22. март 1921.
Француски језик, једнолист са флором, 27,3 × 18
ИМС, ФБС, инв. бр. 44

Писмо краља Милана Обреновића
Беч, 27. јул 1880.
Француски језик, једнолист са налепљеним амблемом династије
Обреновић, 20,4 × 12,7
ИМС, ФБС, инв. бр. 46

Дипломатски пасош краљице Наталије Обреновић, као грофице од
Рудника
9. јун 1939.
ИМС, ФБС, инв. бр. 49

Лична карта краљице Наталије Обреновић, као грофице од Рудника
11. септембар 1939.
ИМС, ФБС, инв. бр. 50

Телеграм у коме се помиње да је краљица Наталија Обреновић
рођена у Фиренци као Наталија Кешко
Рим, 9. октобар 1892.
Италијански језик, једнолист, са меморандумом Senato della
Repubblica, 16,8 × 21,8
ИМС, ФБС, инв. бр. 54

Копија једног од тестамената Наталије Обреновић
ИМС, ФБС, инв. бр. 61

Nathalie's letter to her friend Leontina
January 14, 1938
French language, single sheet, 13,5 × 21
HMS, FBS, inv. no. 33

Nathalie's letter to her friend Leontina
May 11, 1933
French language, single sheet, 13,5 × 21
HMS, FBS, inv. no. 34

Letter of Queen Nathalie Obrenović
May 24, 1919
French language, double sheet, with crape, 27,3 × 18 and 13,6 × 18
HMS, FBS, inv. no. 35

Nathalie's letter to her friend Leontina (illegible family name on the
envelope)
French language, single sheet, floriated, 14 × 18, the envelope also
floriated
HMS, FBS, inv. no. 36

Letter to Queen Nathalia Obrenović
December 31, 1892 / January 1, 1893
French language, six sheets 26,7 × 21,5
HMS, FBS, inv. no. 39

Letter from Queen Nathalie Obrenović
March 22, 1921
French language, single sheet floriated, 27,3 × 18
HMS, FBS, inv. no. 44

Letter from King Milan Obrenović
Vienna, July 27, 1880
French language, single sheet with a stamped emblem of the Obrenović
dynasty, 20,4 × 12,7
HMS, FBS, inv. no. 46

Diplomatic passport of Queen Nathalie Obrenović, issued on June 9,
1939 in her name as Princess of Rudnik
HMS, FBS, inv. no. 49

Identity card of Queen Nathalie Obrenović, issued on September 11, 1939
in her name as Princess of Rudnik
HMS, FBS, inv. no. 50

Telegram in which it is stated that Queen Nathalie Obrenović was born
in Florence as Nathalia Keško
Rome, October 9, 1892
Italian language, single sheet with the letterhead of Senato della
Repubblica, 16, 8 × 21, 8
HMS, FBS, inv. no. 54

Copy of one of Queen Nathalie's last wills
HMS, FBS, inv. no. 61

Портрет Наталије као десетогодишње девојчице
/1869/
Фотографија, 11,5 × 16,5, у белом рељефном раму
Аутограф на полеђини: Nathalie a dinaus...(нечитко)
ИМС, ФБС, инв. бр. 77

Краљица Наталија Обреновић на степеништу виле „Сашино“, у
црнини коју је носила од смрти сина Александра 1903.
Бијариц, /1909/
Фотографија, 7,5 × 7,5, каширана на смеђем картону (паспартуу) 12,1
× 12,1, у смеђем дрвеном раму са круном 16 × 16
Аутограф: Nathalie 1909 у доњем десном углу
ИМС, ФБС, инв. бр. 70

Краљица Наталија Обреновић у дворишту манастира Сионске
Богородице
/око 1920/
Фотографија, 8,1 × 14,3, каширана на беж паспартуу 13,6 × 19,7, у
дрвеном раму златне боје 16,3 × 22,3
ИМС, ФБС, инв. бр. 72

Кнегиња Наталија Обреновић
/око 1875–1880/
Фотографија, 9,5 × 13,7, у бронзаном раму са флоралним
елементима 15,5 × 19,7
ИМС, ФБС, инв. бр. 73

Краљица Наталија Обреновић са сунцобраном, на имању у
Бијарицу
/око 1900/
Репродукција фотографије, 5,7 × 8,5, у сребрном раму 13,2 × 10,4
ИМС, ФБС, инв. бр. 81

Краљица Наталија Обреновић испред виле „Сашино“
Након убиства сина, једна од ретких фотографија на којој се смеши.
Бијариц, /1911/
Фотографија, 11,3 × 16,4, каширана на беж паспартуу 15,4 × 20,5, у
сребрном раму са круном на врху 19,1 × 24,1
Аутограф: „Natalija 1911“
ИМС, ФБС, инв. бр. 71

Портрет краљице Наталије Обреновић
/1899/
Фотографија, 9,2 × 9,2, у сребрном раму са круном на врху 14,7 × 20,2
Аутограф: Nathalie 1899
ИМС, ФБС, инв. бр. 65

Кнегиња Наталија Обреновић
Атеље KRZIWANEK
Беч, /око 1875/
Фотографија, 10,9 × 15,8, у металном раму златне боје са лорововим
венцем на врху 11,6 × 19,5
Аутограф: Nathalie
ИМС, ФБС, инв. бр. 68

Portrait of Nathalie as a ten year old girl
/1869/
Photograph, 11,5 × 16,5, in a white relief frame
Autograph on the back: Nathalie a dinaus....(illegible)
HMS, FBS, inv. no. 77

Queen Nathalie Obrenović on the staircase of the Villa “Sachino”, in
weeds which she had worn since the death of her son Alexander in 1903
Biarritz, /1909/
Photograph, 7,5 × 7,5, on a brown cardboard (passé-partout) 12,1 × 12,1,
in a brown wooden frame with a crown 16 x16
Autograph: Nathalie 1909 in the lower right corner
HMS, FBS, inv. no. 70

Queen Nathalie Obrenović in the yard of the monastery Notre Dame de
Sion
/around 1920/
Photograph, 8,1 × 14,3, on a beige passé-partout 13,6 × 19,7, in a golden
wooden frame 16,3 × 22,3
HMS, FBS, inv. no. 72

Princess Nathalie Obrenović
/around 1875–1880/
Photograph, 9,5 × 13,7, in a bronze frame with floral elements 15,5 × 19,7
HMS, FBS, inv. no. 73

Queen Nathalie Obrenović with a parasol, at the estate in Biarritz
/around 1900/
Reproduction of a photograph, 5,7 × 8,5, in a silver frame 13,2 × 10,4
HMS, FBS, inv. no. 81

Queen Nathalie Obrenović in front of the Villa “Sachino”
After the murder of her son, one of the rare photographs where she
smiled.
Biarritz, /1911/
Photograph, 11,3 × 16,4, on a beige passé-partout 15,4 × 20,5, in a silver
frame with a crown on the top 19,1 × 24,1
Autograph: „Natalija 1911“
HMS, FBS, inv. no. 71

Portrait of Queen Nathalie Obrenović
/1899/
Photograph, 9,2 × 9,2, in a silver frame with a crown on the top 14,7 ×
20,2
Autograph: Nathalie 1899
HMS, FBS, inv. no. 65

Princess Nathalie Obrenović
Atelier KRZIWANEK
Vienna, /around 1875/
Photograph, 10,9 × 15,8, in golden color metal frame with a laurel wreath
on the top 11,6 × 19,5
Autograph: Nathalie
HMS, FBS, inv. no. 68

Портрет краљице Наталије Обреновић
Фиренца /1888/
Репродукција фотографије, 5,5 × 6,4, у сребрном раму 9 × 12,9
ИМС, ФБС, инв. бр. 82

Портрет Наталије Обреновић
Париз, /око 1930/
Фотографија, 4,5 × 6,3, у дрвеном раму жуте боје 6,2 × 8,4
ИМС, ФБС, инв. бр. 79

Портрет краљице Наталије Обреновић
М. Јовановић, Београд, према непознатом фотографу
Фиренца, /1888/
Фотографија, 10 × 15,5, каширана на смеђем паспарту 14,4 × 19,2, у дрвеном раму жуте боје 17,9 × 22,7
ИМС, ФБС, инв. бр. 75

Портрет краљице Наталије Обреновић
Е. АРПЕРТ
Париз, /око 1885/
Фотографија, 10,1 × 14, на паспарту 10,8 × 16,4
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/6

Гроб краљице Наталије у Лардију, недалеко од Париза
Нацрт за гроб осмислила је њена најмлађа сестра Јованка Катарина
Гика.
Б. Стојановић
Фотографија, 12,6 × 8,6
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/12

Натпис на гробу краљице Наталије Обреновић, урађен по жељи
њене пријатељице Руже Орешковић
Б. Стојановић
Фотографија, 12,6 × 8,9
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/11

Наталија Обреновић као девојница у костиму продавачице цвећа
из доба Луја XV са братом Иваном као Пјероом, на маскенбалу
принцезе Манукбеј
Фотографија, 6,6 × 9,4
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/26

Кнегиња Наталија Обреновић у народној ношњи
Jon. Rechnittzer
Нови Сад, /око 1880/
Фотографија, 6,8 × 10,9, у стакленом раму са металним венчићем
златне боје на врху 6,9 × 12,7
ИМС, ФБС, инв. бр. 83

Краљица Наталија Обреновић
Атеље К. К. HOFPHOTOGRAPH
Беч, /1883/
Фотографија, 12,9 × 22, у стакленом раму 13,5 × 22
Аутограф: „Nathalie“
ИМС, ФБС, инв. бр. 66

Portrait of Queen Nathalie Obrenović
Florence /1888/
Reproduction of a photograph, 5,5 × 6,4, in a silver frame 9 × 12,9
HMS, FBS, inv. no. 82

Portrait of Nathalie Obrenović
Paris, /around 1930/
Photograph, 4,5 × 6,3, in a yellow wooden frame 6,2 × 8,4
HMS, FBS, inv. no. 79

Portrait of Queen Nathalie Obrenović
M. Jovanović, Belgrade, according to the unknown photographer
Florence /1888/
Photograph, 10 × 15,5, on a brown passé-partout 14,4 × 19,2, in a yellow wooden frame 17,9 × 22,7
HMS, FBS, inv. no. 75

Portrait of Queen Nathalie Obrenović
E. APPERT
Paris, /around 1885/
Photograph, 10,1 × 14, on a passé-partout 8,7 × 13,9
HMS, FBS, inv. no. 116/6

Queen Nathalie's thumb in Lardy, near Paris
A draft for the tombstone was made by Jovanka Katarina Ghika, her youngest sister.
B. Stojanović
Photograph, 12,6 × 8,6
HMS, FBS, inv. no. 116/12

Inscription on the tombstone of Queen Nathalie Obrenović, according to the wish of her friend Ruža Orešković
B. Stojanović
Photograph, 12,6 × 8,9
HMS, FBS, inv. no. 116/11

Nathalie Obrenović as a girl, wearing a costume of the florist from the era of Louis XV, with her brother Ivan, dressed as Pierrot, at a Princess Mankubej costume ball
Photograph, 6,6 × 9,4
HMS, FBS, inv. no. 116/26

Princess Nathalie Obrenović in a national costume
Jon. Rechnittzer
Novi Sad, /around 1880/
Photograph, 6,8 × 10,9, in a glass frame with a small metal wreath of golden color on the top 6,9 × 12,7
HMS, FBS, inv. no. 83

Queen Nathalie Obrenović
Atelier K. K. HOFPHOTOGRAPH
Vienna, /1883/
Photograph, 12,9 × 22, in a glass frame 13,5 × 22
Autograph: „Nathalie“
HMS, FBS, inv. no. 66

Портрет краљице Наталије Обреновић
Атеље Giacomo Brogi
Фиренца, /1888/
Фотографија, 12,1 × 21, у смеђем дрвеном раму са жутим линијама
15 × 24
Аутограф: Наталија 1888.
ИМС, ФБС, инв. бр. 69

Краљица Наталија Обреновић у аутомобилу испред виле „Сашино“
са својим возачем Николом
Бијариц, /око 1900/
Фотографија, 14 × 8,7, у сребрном раму 18,8 × 13,7
ИМС, ФБС, инв. бр. 80

Кнегиња Наталија Обреновић у венчаној хаљини
/1875/
Фотографија, 12, 5 × 17,4, каширана на беж паспартуу 17 × 23,7, у
дрвеном раму жуте боје са круном на врху 21,9 × 31,7
Аутограф: Nathalie 1875
ИМС, ФБС, инв. бр. 67

Портрет краљице Наталије Обреновић у позним годинама
Бијариц
Фотографија, вињетирана и каширана на беж паспартуу 9,5 × 14,5, у
изрезбареном дрвеном раму 18 × 23,7
ИМС, ФБС, инв. бр. 74

Портрет Наталије Петровне Кешко
Репродукција фотографије, 16,9 × 21,5, у овалном сребрном раму
20,3 × 25
ИМС, ФБС, инв. бр. 76

Краљ Милан Обреновић (1854–1901) као ловац
Атеље Karl Neumann
Беч, /око 1895/
Фотографија, 9,5 × 21, у посребрном раму 16,2 × 31,1
ИМС, ФБС, инв. бр. 108

Кнез Милан Обреновић и његова невеста
Штампа Н. Gerhart
Беч, /око 1880/
Фоторепродукција литографије, 6,2 × 9, у сребрном раму 8,5 × 11
ИМС, ФБС, инв. бр. 84

Краљ Милан Обреновић и краљица Наталија
Из Almanach de Gotha, сигнирано А. Weger
Лајпциг, /око 1882/
Штампане литографије према фотографијама, 7,2 × 9, у рељефном
сребрном раму 29 × 21
ИМС, ФБС, инв. бр. 64

Портрет краља Милана Обреновића
Париз, /око 1900/
Фотографија, 12,3 × 18,7 на паспартуу 13,2 × 21,3
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/7

Portrait of Queen Nathalie Obrenović
Atelier Giacomo Brogi
Florence, /1888/
Photograph, 12,1 × 21, in a brown wooden frame with yellow linings 15 ×
24
Signature: Natalija 1888
HMS, FBS, inv. no. 69

Queen Nathalie Obrenović in a car with her driver Nikola, in front of the
Villa “Sachino”
Biarritz, /around 1900/
Photograph, 14 × 8,7, in a silver frame 18,8 × 13,7
HMS, FBS, inv. no. 80

Princess Nathalie Obrenović in a wedding dress
/1875/
Photograph, 12, 5 × 17,4, on a beige passé-partout 17 × 23,7, in a yellow
wooden frame with a crown on the top 21,9 × 31,7
Signature: Nathalie 1875
HMS, FBS, inv. no. 67

Portrait of Queen Nathalie Obrenović in her late age
Biarritz
Vignetted photograph, on a beige passé-partout 9,5 × 14,5, in a carved
wooden frame 18 × 23,7
HMS, FBS, inv. no. 74

Portrait of Nathalie Petrovna Keško
Reproduction of a photograph, 16,9 × 21,5, in an oval silver frame 20,3
× 25
HMS, FBS, inv. no. 76

King Milan Obrenović (1854–1901) as a hunter
Atelier Karl Neumann
Vienna, /around 1895/
Photograph, 9,5 × 21, in a silver-plated frame 16,2 × 31,1
HMS, FBS, inv. no. 108

Prince Milan Obrenović and his bride
Printed by H. Gerhart
Vienna, /around 1880/
Photo reproduction of a lithograph, 6,2 × 9, in a silver frame 8,5 × 11
HMS, FBS, inv. no. 84

King Milan Obrenović and Queen Nathalie
From Almanach de Gotha, signed A. Weger
Leipzig, /around 1882/
Printed lithographs according to the photographs, 7,2 × 9, in a silver
relief frame 29 × 21
HMS, FBS, inv. no. 64

Portrait of King Milan Obrenović
Paris, around 1900
Photograph, 12,3 × 18,7 on a passé-partout 13,2 × 21,3
HMS, FBS, inv. no. 116/7

Портрет краља Милана Обреновића
Атеље ADELE
Беч, /око 1885/
Фотографија, 10,4 × 15,3, на паспарту 11 × 16,6
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/10

Портрет кнеза Милана Обреновића у генералској униформи са перјаницом у руци
Атеље Adele
Беч, /око 1875/
Фотографија, 10,3 × 14,4, на паспарту 10,4 × 14,7
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/23

Портрет Александра Обреновића као дечака
Koller Karoly
Будимпешта, /око 1887/
Фотографија, 10,6 × 18,7, на паспарту 11,1 × 20,6
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/25

Портрет Александра Обреновића (1876–1903) као шестомесечне бебе
Петар Јовановић
Београд, /1876/
Фотографија, 10,1 × 13,9, на смеђем паспарту 10,7 × 14,6
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/21

Портрет младог Александра Обреновића у војној униформи са шињелом и шапком
/око 1889/
Фотографија, 5,3 × 9,2, на паспарту 6,2 × 9,2
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/17

Портрет Александра Обреновића као дечака
В. Даниловић
Београд, /око 1885/
Фотографија, 9,9 × 13,6, на паспарту 10,8 × 16,2
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/9

Портрет Александра Обреновића у униформи
М. Јовановић
Београд, /око 1890/
Фотографија, 6,2 × 9,6, на паспарту 6,5 × 10,6
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/8

Краљ Александар Обреновић (1876–1903), син Наталије и Милана Обреновића
/1893/
Репродукција фотографије Милана Јовановића објављена у Almanach de Gotha, 6,5 × 6,5, у округлом сребрном раму 8,5 × 8,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 86

Краљ Александар Обреновић (1876–1903), син Наталије и Милана Обреновића
/око 1890/
Фотографија, 7,5 × 7,5, у округлом сребрном раму 9 × 9
ИМС, ФБС, инв. бр. 87

Portrait of King Milan Obrenović
Atelier ADELE
Vienna, /around 1885/
Photograph, 10,4 × 15,3, on a passé-partout 11 × 16,6
HMS, FBS, inv. no. 116/10

Portrait of Prince Milan Obrenović in a General's uniform with a plume in his hand
Atelier Adele
Vienna, /around 1875/
Photograph, 10,3 × 14,4 on a passé-partout 10,4 × 14,7
HMS, FBS, inv. no. 116/23

Portrait of Alexander Obrenović as a boy
Koller Karoly
Budapest /around 1887/
Photograph, 10,6 × 18,7, on a passé-partout 11,1 × 20,6
HMS, FBS, inv. no. 116/25

Portrait of Alexander Obrenović (1876–1903) as a six months old baby
Petar Jovanović
Belgrade, /1876/
Photograph, 10,1 × 13,9, on a brown passé-partout 10,7 × 14,6
HMS, FBS, inv. no. 116/21

Portrait of a young Alexander Obrenović in a military uniform with an overcoat and cap
/around 1889/
Photograph, 5,3 × 9,2, on a passé-partout 6,2 × 9,2
HMS, FBS, inv. no. 116/17

Portrait of Alexander Obrenović as a boy
V. Danilović
Belgrade, /around 1885/
Photograph, 9,9 × 13,6, on a passé-partout 10,8 × 16,2
HMS, FBS, inv. no. 116/9

Portrait of Alexander Obrenović in a uniform
M. Jovanović
Belgrade, around 1890
Photograph, 6,2 × 9,6, on a passé-partout 6,5 × 10,6
HMS, FBS, inv. no. 116/8

King Alexander Obrenović (1876–1903), the son of Nathalie and Milan Obrenović
/1893/
Reproduction of a photograph by Milan Jovanović, published in Almanach de Gotha, 6,5 × 6,5, in a round silver frame 8,5 × 8,5
HMS, FBS, inv. no. 86

King Alexander Obrenović (1876–1903), the son of Nathalie and Milan Obrenović
/around 1890/
Photograph, 7,5 × 7,5, in a round silver frame 9 × 9
HMS, FBS, inv. no. 87

Александар Обреновић (1876–1903), син Наталије и Милана Обреновића Атеље Montabone
Фиренца, /око 1889/
Фотографија, 17,5 × 31,9, у кожном смеђем раму са круном у централном делу 23,8 × 43,3
Аутограф: „Саша”
ИМС, ФБС, инв. бр. 88

Портрет краља Александра Обреновића (у гардијској униформи) и краљице Драге
Милан Јовановић
Београд, /око 1900/
Фотографија, 16,9 × 23,3, на смеђем паспартуу 24,1 × 30,4
ИМС, ФБС, инв. бр. 107

Принцеза Јованка Катарина Гика (1864–1954), сестра краљице Наталије Обреновић, у румунској народној ношњи
/око 1880/
Репродукција фотографије, 17,4 × 23,4, у дрвеном раму златне боје 21,5 × 27,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 92

Принцеза Маријета Гика (1861–1935), сестра краљице Наталије Обреновић /око 1880/
Фотографија, 11,8 × 19, у дрвеном раму 18 × 28,6
ИМС, ФБС, инв. бр. 95

Принцеза Марија Стурца (1807–1888), рођена принцеза Гика, а потом и принцеза Стурца, бака краљице Наталије Обреновић по мајци
/око 1875/
Репродукција фотографије, 11 × 17,6, у дрвеном раму 23,7 × 31,2
ИМС, ФБС, инв. бр. 63

Краљица Драга Обреновић (1864–1903), бивша дворска дама и пратила краљице Наталије Обреновић, са сестрама на излету Луњевица, 14. август 1900.
Фотографија, 17,3 × 11,7, у дрвеном раму златне боје 27,2 × 21
ИМС, ФБС, инв. бр. 93

Ан Мари Шасењ, алијас Лијан де Пужи (Liane de Pougy), супруга Жоржа Гике, сестрића краљице Наталије Обреновић
Атеље Reutlinger, Париз, /1904/
Фотографија, 9,8 × 13,7, у смеђем дрвеном раму 16 × 22
Аутограф: „Украдена огрлица! ...успомена” (rope), „Reynaldo, Lianon 1904.” (доле)
ИМС, ФБС, инв. бр. 257
Фотографија је са посветом намењена њеном пријатељу Рејнолду Хану, композитору из Јужне Америке, који је живео у Паризу и био интимни пријатељ Марсела Пруста.

King Alexander Obrenović (1876–1903), the son of Nathalie and Milan Obrenović
Atelier Montabone
Florence, /around 1889/
Photograph, 17,5 × 31,9, in a brown leather frame with a crown in the central part 23,8 × 43,3
Autograph: “Saša”
HMS, FBS, inv. no. 88

Portrait of King Alexander Obrenović (in Guard’s uniform) and Queen Draga
Milan Jovanović
Belgrade, /around 1900/
Photograph, 16,9 × 23,3, on a brown passé-partout 24,1 × 30,4
HMS, FBS, inv. no. 107

Princess Jovanka Katarina Ghika (1864–1954), sister of Queen Nathalie, in a Rumanian national costume
/around 1880/
Reproduction of a photograph, 17,4 × 23,4, in a golden wooden frame 21,5 × 27,5
HMS, FBS, inv. no. 92

Princess Mariette Ghika (1861–1935), sister of Queen Nathalie Obrenović /around 1880/
Photograph 11, 8 × 19, in a wooden frame 18 × 28,6
HMS, FBS, inv. no. 95

Princess Maria Sturdza (1807–1888), née Princess Ghika, and then Princess Sturdza, grandmother of Queen Nathalie Obrenović on her maternal side
/around 1875/
Reproduction a photograph 11 × 17,6, in a wooden frame 23,7 × 31,2
HMS, FBS, inv. no. 63

Queen Draga Obrenović (1864–1903), former lady-in-waiting of Queen Nathalie Obrenović, with her sisters on an excursion
Lunjevica, August 14, 1900
Photograph 17,3 × 11,7, in a golden wooden frame 27,2 × 21
HMS, FBS, inv. no. 93

Anne-Marie Chassaigne, alias Liane de Pougy, wife of Queen Nathalie Obrenović’s nephew Georges Ghika
Atelier Reutlinger, Paris /1904/
Photograph, 9,8 × 13,7, in a brown wooden frame 16 × 22
Autograph: ‘Stolen necklace! ... memory’ (up), ‘Reynaldo, Lianon 1904.’ (down)
HMS, FBS, inv. no. 257
The photograph with an inscription was dedicated to her friend Reynaldo Hahn, a composer from South America, who lived in Paris and was a close friend of Marcel Proust.

Француски генерал гроф Анри д' Бује (Henry de Bouille, 1824–1883),
Наталијин теча, супруг Еме Росновану, сестре Наталијине мајке из
другог брака
Атеље WALERY
Париз, /1873/
Фотографија, 10,1 × 14,3
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/19

Портрет Лиан Де Пуџи (Liane de Pougy, 1869–1950)
Атеље Reutlinger
Париз
Фотографија, 10,2 × 14,3, на паспарту 10,8 × 16,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/24

Портрет пуковника Петра Кешка (1831–1865), оца краљице Наталије
Обреновић
Репродукција, 17 × 22,4
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/22

Пулхерија Кешко (? – 1874), рођена принцеза Стурца, мајка краљице
Наталије Обреновић
/око 1870/
Репродукција фотографије, 10,5 × 15,5, на беж паспарту 14,6 × 20,2, у
сребрном раму 19,4 × 24,4
ИМС, ФБС, инв. бр. 62

Принц Жорж Гика (1884–1945), сестрић Наталије Обреновић, син
Маријете и Грегоара Гике, позира у атељеу
/око 1900/
Фотографија, 11,4 × 16,6, у посребреном раму 23 × 18
ИМС, ФБС, инв. бр. 101

Принц Жорж Гика (1884–1945), сестрић Наталије Обреновић, син
Маријете Гике
Фотографски атеље Alfred Brand, /око 1895/
Фотографија, 9 × 12,5, у дрвеном раму са сребрним рељефним
флоралним мотивима 15 × 19,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 97

Принц Жорж Гика (1884–1945) као дечак
/око 1895/
Репродукција фотографије, 8 × 9,5, у дрвеном раму 23,8 × 28
ИМС, ФБС, инв. бр. 98

Принц Жорж Гика (1884–1945)
/1905/
Фотографија, 4 × 5,5, у сребрном раму 5,4 × 6,8
ИМС, ФБС, инв. бр. 99

Лиан де Пуџи (Liane de Pougy), жена принца Жоржа Гике
Разгледница, Reutlinger, Париз, /1910/, у дрвеном раму 15,6 × 10,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 100

French General Count Henry de Bouille (1824–1883), Nathalie's uncle,
the husband of Ema Rosnovanu, the sister of Nathalie's mother from her
second marriage
Atelier WALERY
Paris, /1873/
Photograph, 10,1 × 14,3
HMS, FBS, inv. no. 116/19

Portrait of Liane de Pougy (1869–1950)
Atelier Reutlinger
Paris
Photograph, 10,2 × 14,3, on a passé-partout 10,8 × 16,5
HMS, FBS, inv. no. 116/24

Portrait of Colonel Petar Keško (1831–1865), the father of Queen
Nathalie Obrenović
Reproduction, 17 × 22,4
HMS, FBS, inv. no. 116/22

Pulcheria Keško (? – 1874), née Princess Sturdza, mother of Queen
Nathalie Obrenović
/around 1870/
Reproduction of a photograph 10,5 × 15,5, on a beige passé-partout 14,6
× 20,2, in a silver frame 19,4 × 24,4
HMS, FBS, inv. no. 62

Prince Georges Ghika (1884–1945), nephew of Queen Nathalie
Obrenović, the son of Mariette and Gregoire Ghika, posing in a studio
/around 1900/
Photograph 11,4 × 16,6, in a silver plated frame 23 × 18
HMS, FBS, inv. no. 101

Prince Georges Ghika (1884–1945), nephew of Nathalie Obrenović, the
son of Mariette Ghika
Photographic studio Alfred Brand, /around 1895/
Photograph 9 × 12,5, in a wooden frame with silver, relief, floral motives
15 × 19,5
HMS, FBS, inv. no. 97

Prince Georges Ghika (1884–1945) as a boy, the nephew of Nathalie
Obrenović, the son of Mariette Ghika
/around 1895/
Reproduction of a photograph 8 × 9,5, in a brown wooden frame 23,8 ×
28
HMS, FBS, inv. no. 98

Prince Georges Ghika (1884–1945), nephew of Nathalie Obrenović, the
son of Mariette Ghika
/1905/
Photograph 4 × 5,5, in a silver frame 5,4 × 6,8
HMS, FBS, inv. no. 99

Liane de Pougy, wife of Prince Georges Ghika
Postcard, Reutlinger, Paris, /1910/, in a wooden frame 15,6 × 10,5
HMS, FBS, inv. no. 100

Пулхерија Кешко (? – 1874), рођена принцеза Стурца, мајка краљице Наталије Обреновић
/око 1870/
Фотографија, 4 × 4,9, у дрвеном раму са „златним“ оквиром 9,7 × 10,8
ИМС, ФБС, инв. бр. 61

Принц Грегоар Гика (1848 – ?), супруг Наталијине млађе сестре Маријете
/око 1880/
Фотографија преснимљена, 9,2 × 15,3, у овалном, смеђем дрвеном раму 13 × 18,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 96

Принцеза Јованка Катарина Гика (1864–1954), најмлађа сестра Наталије Обреновић
/око 1885/
Фотографија, 6 × 6, у позлаћеном раму са украсним венцем на врху 7,5 × 9,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 91

Принцеза Јованка Катарина Гика (1864–1954) са шеширом
/око 1905/
Фотографија, 4,9 × 7,3, у сребрном раму 7,8 × 11,6
ИМС, ФБС, инв. бр. 90

Иван Кешко (1860–1877), млађи брат Наталије Обреновић
Фото-атеље Esme Collings
Лондон, /око 1873/
Репродукција фотографије, 7,5 × 9,7, каширана на беж картону (паспартуу) 11,4 × 16,6, у сребрном раму 19 × 24
ИМС, ФБС, инв. бр. 94

Принцеза Милева Константиновић (1858–1939), рођена Опујић (из чувене српске породице Опујић из Трста), у костиму из једне Вагнерове опере. Супруга Александра Константиновића, брата од стрица краља Милана, и јетрва краљице Наталије Обреновић Италија, крај 19. века
Фотографија, 11,5 × 19,5, у дрвеном раму златне боје 11,5 × 19,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 103

Принцеза Наталија Петровић – Његош, рођена Константиновић, ћерка Милеве Константиновић Опујић
Атеље G. Contarini
Венеција, почетак 20. века
Фотографија, 9,7 × 13,7, каширана на смеђем паспартуу, у дрвеном раму златне боје 29,2 × 35,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 102

Принц Александар Гика (1914–2001), румунски дипломата до Другог светског рата и потомак Наталијине сестре Маријете
Живео је у Паризу.
Крај 20. века
Фотографија у боји, у смеђем кожном раму са металном машном златне боје горе, 18,5 × 16,2
ИМС, ФБС, инв. бр. 121

Pulcheria Keško (? – 1874), née Princess Sturdza, mother of Queen Nathalie Obrenović
/around 1870/
Photograph 4 × 4,9, in a wooden frame with 'golden' borders 9,7 × 10,8
HMS, FBS, inv. no. 61

Prince Gregoire Ghika (1848 – ?), husband of Nathalie's younger sister Mariette
/around 1880/
Reproduced photograph, 9,2 × 15,3, in an oval, brown, wooden frame 13 × 18,5
HMS, FBS, inv. no. 96

Princess Jovanka Katarina Ghika (1864–1954), the youngest sister of Nathalie Obrenović
/around 1885/
Photograph, 6 × 6, in a gilded frame with a decorative wreath on the top 7,5 × 9,5
HMS, FBS, inv. no. 91

Princess Jovanka Katarina Ghika (1864–1954), with a hat
/around 1905/
Photograph, 4,9 × 7,3, in a silver frame 7,8 × 11,6
HMS, FBS, inv. no. 90

Ivan Keško (1860–1877), younger brother of Nathalie Obrenović
Photo studio Esme Collings
London /around 1873/
Reproduction of a photograph, 7,5 × 9,7, on a beige cardboard (passé-partout) 11,4 × 16,6, in a silver frame 19 × 24
HMS, FBS, inv. no. 94

Princess Mileva Konstantinović (1858–1939), née Opujić (from the famous family of Opujić from Trieste), in a costume from one of the Wagner's operas. The wife of Alexander Konstantinović, cousin of King Milan and sister-in-law of Queen Nathalie Obrenović Italy, end of 19th century
Photograph, 11,5 × 19,5, in a golden wooden frame 11,5 × 19,5
HMS, FBS, inv. no. 103

Princess Nathalie Petrović – Njegoš, née Konstantinović, the daughter of Mileva Konstantinović Opujić
Atelier G. Contarini
Venice, beginning of 20th century
Photograph, 9,7 × 13,7, on a brown passé-partout, in a golden wooden frame 29,2 × 35,5
HMS, FBS, inv. no. 102

Prince Alexander Ghika (1914–2001), a Romanian diplomat until World War Two and a descendent of Nathalie's sister, Mariette. Lived in Paris. Color photograph, end of 20th century, in a brown leather frame with a metal golden bow in the upper part 18,5 × 16,2
HMS, FBS, inv. no. 121

Принцеза Марта Бибеско (1886–1973), рођена Лаховари, чувена књижевница, рођака краљице Наталије Обреновић
Фотографија, 15,3 × 23,7, у смеђем дрвеном раму 25,3 × 33,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 111

Принцеза Милева Константиновић (1858–1939), рођена Опујић (из чувене српске породице Опујић из Трста), у народној ношњи. Супруга Александра Константиновића, брата од стрица краља Милана, и јетрва краљице Наталије Обреновић
Трст, крај 19. Века
Фотографија, 16,6 X 10,8
Атеље: Sebastianutti
ИМС, ФБС, инв. бр. 117/1

Принцеза Јованка Катарина Гика (1864–1954), најмлађа сестра краљице Наталије Обреновић
P. SALVINI
Фиренца, крај 19. века
Фотографија, 8,1 × 13,1, на паспарту 8,7 × 13,9
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/5

Принцеза Марта Бибеско (1886–1973) са генералом Першингом (лево) и принцом Бибеском (десно), приликом уручења румунског трофеја америчком стељачком удружењу
Фотографија, 8,7 × 13,8
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/27

Принцеза Јованка Катарина Гика (1864–1954) у позним годинама, у Ивонанду, у Швајцарској
Фотографија, 8,9 × 13,2
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/28

Принцеза Јованка Катарина Гика (1864–1954) у позним годинама, испред куће у Ивонанду, у Швајцарској
Фотографија, 11,4 × 19,4
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/29

Принцеза Марта Бибеско (1886–1973), чувена француска књижевница румунског порекла и рођака краљице Наталије Обреновић (прауника Јеврема Обреновића и Анке Обреновић)
Фотографија, 18,2 × 23,7
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/30

Пјер Лоти (Pierre Loti, 1850–1923), као Турчин
Разгледница
Издавач Christiane Genet
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/31

Пјер Лоти (Pierre Loti, 1850–1923), пријатељ краљице Наталије Обреновић, у Великом рату
Разгледница
Издавач Christiane Genet
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/32

Princess Martha Bibescu (1886–1973), née Lahovary, a famous writer, cousin of Queen Nathalie Obrenović
Photograph, 15,3 × 23,7, in a brown wooden frame 25,3 × 33,5
HMS, FBS, inv. no. 111

Princess Mileva Konstantinović (1858–1939), née Opujić (from the famous family of Opujić from Trieste), in a folk costume. The wife of Alexander Konstantinović, cousin of King Milan and sister-in-law of Queen Nathalie Obrenović
Trieste, end of 19th century
Photograph, 16,6 X 10,8
Atelier : Sebastianutti
HMS, FBS, inv. no. 117/1

Princess Jovanka Katarina Ghika (1864–1954), the youngest sister of Queen Nathalie Obrenović
P. SALVINI
Florence, end of 19th century
Photograph, 8,1 × 13,1, on a passé-partout 8,7 × 13,9
HMS, FBS, inv. no. 116/5

Princess Martha Bibescu (1886–1973) with General Pershing (left) and Prince Bibescu (right) on the occasion of delivering the Romanian trophy to the American Archery Association
Photograph, 8,7 × 13,8
HMS, FBS, inv. no. 116/27

Princess Jovanka Katarina Ghika (1864–1954) in her late age, in Yvonand, Switzerland
Photograph, 8,9 × 13,2
HMS, FBS, inv. no. 116/28

Princess Jovanka Katarina Ghika (1864–1954) in her late age, in front of the house in Yvonand, Switzerland
Photograph, 11,4 × 19,4
HMS, FBS, inv. no. 116/29

Princess Martha Bibescu (1886–1973), a famous Franco-Romanian writer and cousin of Queen Nathalie Obrenović (great grand-daughter of Jevrem Obrenović and Anka Obrenović)
Photograph, 18,2 × 23,7
HMS, FBS, inv. no. 116/30

Pierre Loti (1850–1923), as a Turk
Postcard
Published by Christiane Genet
HMS, FBS, inv. no. 116/31

Pierre Loti (1850–1923), a friend of Queen Nathalie Obrenović, in the Great War
Postcard
Published by Christiane Genet
HMS, FBS, inv. no. 116/32

Пјер Лоти (Pierre Loti, 1850–1923), као акробата у циркусу
Разгледница
Издавач Christiane Genet
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/33

Пјер Лоти (Pierre Loti, 1850–1923), као атлета
Разгледница
Издавач Christiane Genet
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/34

Румунска краљица Елизабета (Weid) од Вида (1843–1916), супруга
краља Карола I, позната и под уметничким (песничким) именом
Кармен Силва
Дворски фотограф F. Mandy
Букурешт, друга половина 19. века
Фотографија, 23,6 × 29, каширана на смеђем картону, у дрвеном
раму са украсном металном машном златне боје горе 43,6 × 61
Аутограф: „Чувати ватру олтару и ватру бића, то је сва наша мисија”
(на француском језику, на паспартуу)
ИМС, ФБС, инв. бр. 104

Краљица Наталија са Ружом Орешковић, својом почасном дамом
и најбољом пријатељицом, иначе рођаком песникиње Мире
Алечковић
Париз, почетак 20. века
Фотографија, 29 × 23, у дрвеном раму златне боје 31,5 × 26
ИМС, ФБС, инв. бр. 89

Пјер Лоти (Pierre Loti, 1850–1923), право име Луи Маро Жилијен Вио
(1850– 1923), чувени француски књижевник. Снимљен у академској
униформи када је постао члан Француске академије наука. Велики
пријатељ Наталије Обреновић.
Атеље Bengue
Париз, 1892.
Фотографија, 9,3 × 14,3, у дрвеном раму 20,1 × 25,2
ИМС, ФБС, инв. бр. 109

Портрет Пјера Лотија (1850–1923), пријатеља краљице Наталије
Обреновић
Париз, крај 19. века
Округла фотографија пречника 4,2, у сребрном раму пречника 5,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 110

Леон Бона (1833–1922), француски академски сликар и колекционар.
Његове чувене колекције ренесансних слика и цртежа и данас се
могу видети у његовој кући у Бајону (Bayonne, Француска), која је
претворена у музеј са његовим именом. У Бијарицу је био један
од сталних пријатеља краљице Наталије. Први који је Наталији
скренуо пажњу на интимну наклоност краља Александра према
њеној почасној дами Драги. Ово упозорење је Наталија одбацила,
сматрајући га немогућим.
Репродукција фотографије, 10,1 × 15,2
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/20

Pierre Loti (1850–1923), as an acrobat in a circus
Postcard
Published by Christiane Genet
HMS, FBS, inv. no. 116/33

Pierre Loti (1850–1923), as an athlete
Postcard
Published by Christiane Genet
HMS, FBS, inv. no. 116/34

Rumanian Queen Elisabeth of Weid (1843–1916), the wife of King Carol I,
also known under the pseudonym Carmen Sylva
Court Photographer F. Mandy
Bucharest, second half of 20th century
Photograph, 23,6 × 29, on a brown cardboard, in a wooden frame with a
decorative metal bow of golden color in the upper part 43,6 × 61
Autograph: “Guarding the altar flame and the flame of a being, that is
our entire mission” (in French language, on the passé-partout)
HMS, FBS, inv. no. 104

Queen Nathalie with Ruža Orešković, her lady-in-waiting and best
friend, a relative of the poet Mira Alečković
Paris, beginning of 20th century
Photograph, 29 × 23, in a wooden frame of golden color 31,5 × 26
HMS, FBS, inv. no. 89

Pierre Loti (1850 – 1923), pseudonym of Luis Marie Julien Viaud, a
famous French novelist. Photographed in an academic uniform when he
became the member of the Académie française. Close friend of Queen
Nathalie.
Atelier Bengue
Paris, 1892
Photograph, 9,3 × 14,3, in a brown wooden frame 20,1 × 25,2
HMS, FBS, inv. no. 109

Portrait of Pierre Loti (1850– 1923), a friend of Nathalie Obrenović
Paris, end of 19th century
Round photograph of 4,2 in diameter, in a silver frame of 5,5 in diameter
HMS, FBS, inv. no. 110

Léon Bonnat (1833–1922), a French painter and collector. His famous
collections of Renaissance paintings and drawings can still be seen at his
home in Bayonne, France, converted into a museum bearing his name.
In Biarritz, he was one of Queen Nathalie’s close friends, and the first
to draw her attention to the intimate affection of King Alexander for
her lady-in-waiting Draga. This warning Nathalie rejected, deeming it
impossible.
Reproduction of a photograph, 10,1 × 15,2
HMS, FBS, inv. no. 116/20

Ренесансна вила Гамбераја у Фиренци, у којој је живела Јованка Катарина Гика, најмлађа сестра краљице Наталије Обреновић
Фотографија, 11,3 × 6,8, у сребрном раму 13 × 7,8
ИМС, ФБС, инв. бр. 78

Вила „Сашино“ у Бијарицу
Фотографија, 7,9 × 7,9, у округлом позлаћеном раму са флоралним рељефним украсом на горњем делу пречника 9,3 × 11,6
ИМС, ФБС, инв. бр. 85

Вила Москатени (Moscateni) у Румунији, власништво Наталијине млађе сестре Маријете Гике
Фотографија, 18,4 × 12,5
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/31

Вила „Сашино“, као волонтерска болница за време Првог светског рата
Разгледница
Издавач Фондација „SACHINO“, штампа А. Perodeau, Париз
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/1

Вила „Сашино“, као волонтерска болница за време Првог светског рата
Разгледница
Издавач Фондација „SACHINO“, штампа А. Perodeau, Париз
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/2

Вила „Сашино“, као волонтерска болница за време Првог светског рата
Разгледница
Издавач Фондација „SACHINO“, штампа А. Perodeau, Париз
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/3

Вила „Сашино“ у Бијарицу, власништво краљице Наталије Обреновић
BIARRITZ – Chateau Sacchino, appartenant à la Reine Nathalie de Serbie
Разгледница
Издавач Marcel Delboy, Бордо
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/4

Вила „Гамбераја“ у Сетињану (Италија), власништво Јованке Катарине Гике, Наталијине најмлађе сестре
Разгледница
Издавач L. Baccetti – Settignano
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/13

Врт са степеништем виле „Гамбераја“ у Сетињану
Разгледница
Издавач Fratelli Baccani – Firenze
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/14

Вила „Гамбераја“ у Сетињану (Италија), власништво Јованке Катарине Гике, Наталијине најмлађе сестре
Разгледница
Издавач А. Paclieri – Settignano
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/15

Renaissance Villa Gamberaia in Florence, where Jovanka Katarina Ghika, the youngest sister of Queen Nathalie Obrenović, lived
Photograph, 11,3 × 6,8, in a silver frame 13 × 7,8
HMS, FBS, inv. no. 78

Villa “Sachino” in Biarritz
Photograph, 7,9 × 7,9, in a round gilded frame with floral relief decoration in the upper part of the diameter 9,3 × 11,6
HMS, FBS, inv. no. 85

Villa Moscateni in Romania, property of Nathalie’s younger sister, Mariette Ghika
Photograph, 18,4 × 12,5
HMS, FBS, inv. no. 116/31 ...added to the album “Nathalie”

Villa “Sachino”, as a volunteer hospital during World War One
Postcard
Published by Foundation „SACHINO“, printed by A. Perodeau, Paris
HMS, FBS, inv. no. 116/1

Villa “Sachino”, as a volunteer hospital during World War One
Postcard
Published by Foundation „SACHINO“, printed by A. Perodeau, Paris
HMS, FBS, inv. no. 116/2

Villa “Sachino”, as a volunteer hospital during World War One
Postcard
Published by Foundation „SACHINO“, printed by A. Perodeau, Paris
HMS, FBS, inv. no. 116/3

Villa “Sachino” in Biarritz, property of Queen Nathalie Obrenović
BIARRITZ – Chateau Sacchino, appartenant à la Reine Nathalie de Serbie
Postcard
Published by Marcel Delboy, Bordeaux
HMS, FBS, inv. no. 116/4

Villa “Gamberaia” in Settignano, Italy, property of Jovanka Katarina Ghika, Nathalie’s youngest sister
Postcard
Published by L. Baccetti – Settignano
HMS, FBS, inv. no. 116/13

Garden with a staircase of the Villa “Gamberaia” in Settignano
Postcard
Published by Fratelli Baccani – Firenze
HMS, FBS, inv. no. 116/14

Villa “Gamberaia” in Settignano, Italy, property of Jovanka Katarina Ghika, Nathalie’s youngest sister
Postcard
Published by A. Paclieri – Settignano
HMS, FBS, inv. no. 116/15

Врт виле „Гамбераја“ у Сетињану
Разгледница
Издавач L. Baccetti – Settignano
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/16

Крстионица у цркви Успења Богородице у Бидару, баскијском селу
поред Бијарица, где је често долазила Наталија Обреновић, поклон
и рад вајарке Јованке Катарине Гике, Наталијине сестре
Фотографија, 16 × 11,7, на сивом паспартуу 25,1 × 20,3
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/19

Гроб краљице Наталије Обреновић у Лардију, недалеко од Париза
Нацрт за гроб осмислила је њена најмлађа сестра, вајарка Јованка
Катарина Гика.
Фотографија, 7 × 7
ИМС, ФБС, инв. бр. 116/18

Le Petit Journal
Париз, 6. јун 1891.
ИМС, ФБС, 258

PARIS ILLUSTRE
Париз, 1902.
ИМС, ФБС, 259

L'ESTAFETTE
Париз, 9. мај 1902.
ИМС, ФБС, 260

Le Journal illustre
Париз, 29. јули 1888.
ИМС, ФБС, 261

LE MONDE ILLUSTRE
Париз, 26. април 1902.
ИМС, ФБС, 262

Le Petit Parisien
Париз, 31. мај 1891.
ИМС, ФБС, 263
Протеривање краљице Наталије Обреновић из Србије, илустрација

Garden of the Villa “Gamberaia” in Settignano
Postcard
Published by L. Baccetti – Settignano
HMS, FBS, inv. no. 116/16

Font in the Church of the Dormition of the Mother of God, the work and
gift of sculptor Katarina Jovanka Ghika, the youngest sister of Queen
Nathalie. It is located in the Basque village of Bidart, near Biarritz.
Photograph, 16 × 11,7, on a grey passé-partout 25,1 × 20,3
HMS, FBS, inv. no. 116/19

Queen Nathalie's thumb in Lardy, near Paris
The draft for the tombstone was made by her sister Katarina Jovanka
Ghika Photograph, 7 × 7
HMS, FBS, inv. no. 116/18

Le Petit Journal
Paris, June 6, 1891
HMS, FBS, 258

PARIS ILLUSTRE
Paris, 1902
HMS, FBS, 259

L'ESTAFETTE
Paris, May 9, 1902
HMS, FBS, 126260

Le Journal illustre
Paris, July 29, 1888
HMS, FBS, 261

LE MONDE ILLUSTRE
Paris, April 26, 1902
HMS, FBS, 262

Le Petit Parisien
Paris, May 31, 1891
HMS, FBS, 263
Queen Nathalie being expelled from Serbia, illustration

1. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 1 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères, [s.a.]. - 474 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 123-1
2. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 2 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition
Paris : Garnier Frères, [s.a.]. - 564 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 123-2
3. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 3 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères Libraires, [s.a.]. - 547 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр.123-3
4. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 4 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères Libraires, [s.a.]. - 586 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 123-4
5. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 5 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères Libraires, [s.a.]. - 539 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 123-5
6. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 6 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères Libraires, [s.a.]. - 539 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр.123-6
7. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 7 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères Libraires, [s.a.]. - 536 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 123-7
8. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 8 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères Libraires, [s.a.]. - 547 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 123-8
9. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 9 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères, 1869. - 535 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 123-9
10. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 10 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères, 1870. - 502 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 123-10

11. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 11 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères, 1868. - 535 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 123-11
12. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 12 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères, 1870. - 516 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 123-12
13. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 13 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères, 1869. - 463 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 123-13
14. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 14 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères, [s.a.]. - 479 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 123-14
15. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Causeries du lundi. T. 15 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition.-
Paris : Garnier Frères, [s.a.]. - 460 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 123-15
16. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Nouveaux lundis. T. 1 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition
revue.- Paris : Michel Lévy Frères, 1870. - 437 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 124-1
17. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Nouveaux lundis. T. 2 / par C. A. Sainte-Beuve. - Troisième édition
revue.- Paris : Michel Lévy Frères, 1870. - 445 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 124-2
18. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Nouveaux lundis. T. 3 / par C. A. Sainte-Beuve. - Deuxième édition
revue.- Paris : Michel Lévy Frères, 1870. - 461 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 124-3
19. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Nouveaux lundis. T. 4 / par C. A. Sainte-Beuve. - Deuxième édition
revue.- Paris : Michel Lévy Frères, 1872. - 462 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 124-4
20. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Nouveaux lundis. T. 5 / par C. A. Sainte-Beuve. - Paris : Michel Lévy
Frères, 1866. - 478 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 124-5
21. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Nouveaux lundis. T. 6 / par C. A. Sainte-Beuve. - Paris : Michel Lévy
Frères, 1866. - 467 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 124-6

22. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Nouveaux lundis. T. 7 / par C. A. Sainte-Beuve. - Paris : Michel Lévy Frères, 1867. - 466 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 124-7

23. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Nouveaux lundis. T. 8 / par C. A. Sainte-Beuve. - Paris : Michel Lévy Frères, 1867. - 496 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 124-8

24. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Nouveaux lundis. T. 9 / par C. A. Sainte-Beuve. - Paris : Michel Lévy Frères, 1867. - 461 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 124-9

25. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Nouveaux lundis. T. 10 / par C. A. Sainte-Beuve. - Paris : Michel Lévy Frères, 1868. - 461 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 124-10

26. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Nouveaux lundis. T. 11 / par C. A. Sainte-Beuve. - Paris : Michel Lévy Frères, 1869. - 446 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 124-11

27. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Nouveaux lundis. T. 12 / par C. A. Sainte-Beuve. - Paris : Michel Lévy Frères, 1870. - 455 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 124-12

28. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Nouveaux lundis. T. 13 / par C. A. Sainte-Beuve. - Paris : Michel Lévy Frères, 1870. - 482 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 124-13

29. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Portraits littéraires. T. 1 / par C. A. Sainte-Beuve. - Nouvelle Édition revue et corrigée. - Paris : Garnier Frères Libraires- éditeurs, 1862. - 502 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 125-1

30. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Portraits littéraires. T. 2 / par C. A. Sainte-Beuve. - Nouvelle Édition revue et corrigée. - Paris : Garnier Frères Libraires- éditeurs, 1862. - 526 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 125-2

31. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Portraits littéraires. T. 3 / par C. A. Sainte-Beuve. - Nouvelle Édition revue et corrigée. - Paris : Garnier Frères Libraires- éditeurs, 1864. - 550 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 125-3

32. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Madame Desbordes -Valmore : sa vie et sa correspondance / par C. A. Sainte-Beuve. - Paris : Michel Lévy Frères, éditeurs, 1870. - 246 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 126

33. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Portraits contemporains. T.1 / par C. A. Sainte-Beuve. - Nouvelle Édition. - Paris : Michel Lévy Frères, éditeurs, 1870. - 523 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 127-1

34. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Portraits contemporains. T.2 / par C. A. Sainte-Beuve. - Nouvelle Édition. - Paris : Michel Lévy Frères, éditeurs, 1870. - 544 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 127-2

35. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Portraits contemporains. T.3 / par C. A. Sainte-Beuve. - Nouvelle Édition. - Paris : Michel Lévy Frères, 1870. - 496 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 127-3

36. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Portraits contemporains. T.4 / par C. A. Sainte-Beuve. - Nouvelle Édition. - Paris : Michel Lévy Frères, 1870. - 473 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 127-4

37. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Souvenirs et indiscretions : le diner du vendredi-saint / par C. A. Sainte-Beuve. - Paris : Michel Lévy Frères, 1870. - 351 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 128

38. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Portraits de femmes / par C. A. Sainte-Beuve. - Nouvelle Édition. - Paris : Garnier Frères Libraires, 1870. - 542 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 129

39. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Port-Royal. T.1 / C. A. Sainte-Beuve. - Sixième Édition. - Paris : Librairie Hachette et Compagnie, 1901. - 566 str. ; 19 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 130-1

40. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Port-Royal. T.2 / par C. A. Sainte-Beuve. -- Sixième Édition. - Paris : Librairie Hachette et Compagnie, 1901. - 584 str. ; 19 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 130-2

41. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Port-Royal. T.3 / par C. A. Sainte-Beuve. - Sixième Édition. - Paris : Librairie Hachette et Compagnie, 1901. - 640 str. ; 19 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 130-3

42. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Port-Royal. T.4 / par C. A. Sainte-Beuve. - Sixième Édition. - Paris :
Librairie Hachette et Compagnie, 1901. - 605 str. ; 19 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 130-4

43. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Port-Royal. T.5 / C. A. Sainte-Beuve. - Sixième Édition. - Paris : Librairie
Hachette et Compagnie, 1901. - 631 str. ; 19 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 130-5

44. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Port-Royal. T.6 / par C. A. Sainte-Beuve. - Sixième Édition. - Paris :
Librairie Hachette et Compagnie, 1901. - 371 str. ; 19 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 130-6

45. Sainte-Beuve, Charles-Augustin (1804–1869)
Port-Royal. T.7 / par C. A. Sainte-Beuve. - Sixième Édition. - Paris :
Librairie Hachette et Compagnie, 1900. - 422 str. ; 19 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 130-7

46. Haussonville, Joseph Othenin Bernard de Cléron, Le Comte
d' (1809–1884)
L'Église romaineet le Premier Empire 1800-1814 : avec notes,
correspondences diplomatiques et pieces justificatives entièrement
inédites. T.1 / par M. le comite d' Haussonville. - Paris : Michel Lévy
Frères, 1868. - 588 str. ; 21 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 131-1

47. Haussonville, Joseph Othenin Bernard de Cléron, Le Comte
d' (1809–1884)
L'Église romaineet le Premier Empire 1800-1814 : avec notes,
correspondences diplomatiques et pieces justificatives entièrement
inédites. T.2 / par M. le comite d' Haussonville. - Paris : Michel Lévy
Frères, 1868. - 471 str. ; 21 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 131-2

48. Haussonville, Joseph Othenin Bernard de Cléron, Le Comte
d' (1809–1884)
L'Église romaineet le Premier Empire 1800-1814 : avec notes,
correspondences diplomatiques et pieces justificatives entièrement
inédites. T.3 / par M. le comite d' Haussonville. - Paris : Michel Lévy
Frères, 1868. - 536 str. ; 21 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 131-3

49. Haussonville, Joseph Othenin Bernard de Cléron, Le Comte
d' (1809–1884)
L'Église romaineet le Premier Empire 1800-1814 : avec notes,
correspondences diplomatiques et pieces justificatives entièrement
inédites. T.4 / par M. le comite d' Haussonville. - Paris : Michel Lévy
Frères, 1868. - 501 str. ; 21 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 131-4

50. Haussonville, Joseph Othenin Bernard de Cléron, Le Comte
d' (1809–1884)
L'Église romaineet le Premier Empire 1800-1814 : avec notes,
correspondences diplomatiques et pieces justificatives entièrement
inédites. T.5 / par M. le comite d' Haussonville. - Paris : Michel Lévy
Frères, 1868. - 578 str. ; 21 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 131-5

51. Villemain, Abel-François, (1791–1870)
Souvenirs contemporains d'histoire et de littérature : première partie /
par M. Villemain. - Cinquième édition. - Paris : Didier, 1856. - 494 str. ;
21 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 132-1

52. Villemain, Abel-François, (1791–1870)
Souvenirs contemporains d'histoire et de littérature : seconde partie /
par M. Villemain.. - Paris : Didier, 1855. - 538 str. ; 21 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 132-2

53. Valois, Marguerite de (1553–1615)
Mémoires de Marguerite de Valois : première femme de Henri IV /
avec notes biographiques et littéraires par Charles Caboché. - Paris :
Charpentier, 1860. - CXIX, 307 str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 133

54. Caro, Elme-Marie (1826–1887)
La philosophie de Goethe / par E. Caro. - Paris : Librairie de L. Hachette
et Cie, 1866. - VIII, 430 str. ; 21 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 134

55. Thierry, Jacques Nicolas Augustin (1795–1856)
Histoire de la conquête de l'Angleterre par les Normands : de ses causes
et de ses suites jusqu'a nos jours en Angleterre en Écosse en Irlande et
sur le continent. T.1 / par Augustin Thierry. - Nouvelle Édition revue
et corrigée. - Paris : Furne, Jouvett et Cie, 1866. - 550 str. ; 22 cm. -
(Augustin Thierry ; I)
Slika autora.
ИМС, ФБС, инв. бр. 135-1

56. Thierry, Jacques Nicolas Augustin (1795–1856)
Histoire de la conquête de l'Angleterre par les Normands : de ses causes
et de ses suites jusqu'a nos jours en Angleterre en Écosse en Irlande et
sur le continent. T.2 / par Augustin Thierry. - Nouvelle Édition revue
et corrigée. - Paris : Furne, Jouvett et Cie, 1866. - 510 str. ; 22 cm. -
(Augustin Thierry ; II)
ИМС, ФБС, инв. бр. 135-2

57. Thierry, Jacques Nicolas Augustin (1795–1856)
Lettres sur l'histoire de France dix ans d'etudes historiques / par
Augustin Thierry. - Nouvelle édition revue et corrigée. - Paris : Furne,
Jouvett et Cie, 1866. - 612 str. ; 22 cm. - (Augustin Thierry ; III)
ИМС, ФБС, инв. бр. 136

58. Thierry, Jacques Nicolas Augustin (1795–1856)
Récits des Temps Mérovingiens : précédés de considérations sur l'histoire de France / par Augustin Thierry. - Nouvelle édition revue et corrigée. - Paris : Furne, Jouvet et Cie, 1866. - 534 str. ; 22 cm. - (Augustin Thierry ; IV)
ИМС, ФБС, инв. бр. 137
59. Thierry, Jacques Nicolas Augustin (1795–1856)
Essai sur l'histoire de la formation et des progrès du tiers état : suivi de deux fragments du recueil des monuments inédits de cette histoire / par Augustin Thierry. - Paris : Furne, Jouvet et Cie, 1866. - 407 str. ; 22 cm. - (Augustin Thierry ; V)
ИМС, ФБС, инв. бр. 138
60. Les poètes français : recueil des chefs-d'œuvre de la poésie française depuis les origins jusqu'à nos jours. T. 1 / introduction par M. Sainte-Beuve ; publié sous la direction de M. Eugène Crépet. - Paris : Gide, 1861. - XXXVIII, 682 str. ; 23 cm. - (Les poètes français ; I)
Tome premier: première période: du XII du XVI siècle.
ИМС, ФБС, инв. бр. 139-1
61. Les poètes français : recueil des chefs-d'œuvre de la poésie française depuis les origins jusqu'à nos jours. T. 2 / introduction par M. Sainte-Beuve ; publié sous la direction de M. Eugène Crépet. - Paris : Gide, 1861. - 779 str. ; 23 cm. - (Les poètes français ; II)
Deuxième période : de Ronsard à Boileau.
ИМС, ФБС, инв. бр. 139-2
62. Les poètes français : recueil des chefs-d'œuvre de la poésie française depuis les origins jusqu'à nos jours. T. 3 / introduction par M. Sainte-Beuve ; publié sous la direction de M. Eugène Crépet. - Paris : Gide, 1861. - 637 str. ; 23 cm. - (Les poètes français ; III)
Troisième période : de Boileau à Lamartine.
ИМС, ФБС, инв. бр. 139-3
63. Les poètes français : recueil des chefs-d'œuvre de la poésie française depuis les origins jusqu'à nos jours. T. 4 / introduction par M. Sainte-Beuve ; publié sous la direction de M. Eugène Crépet. - Paris : Gide, 1863. - 763 str. ; 23 cm. - (Les poètes français ; IV)
Quatrième période : les contemporains.
ИМС, ФБС, инв. бр. 139-4
64. Devay Fr.
Journal d'un voyage dans l'Inde anglaise à Java, dans l'archipel des moluques, sur les côtes méridionales la Chine, à Ceylan (1864). T. 1 / par Fr. Devay. - Paris : Firmin Didot frères, fils et Cie, 1867. - XXXII, 407 str. : illustr. ; 24 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 140-1
65. Devay Fr.
Journal d'un voyage dans l'Inde anglaise à Java, dans l'archipel des moluques, sur les côtes méridionales la Chine, à Ceylan (1864). T. 2 / par Fr. Devay. - Paris : Firmin Didot frères, fils et Cie, 1867. - 472 str. : illustr. ; 24 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 140-2

66. L'esprit des autres / recueilli et raconté par Édouard Fournier. - Troisième Edition. - Paris : E. Dentu, 1857. - 288 str. ; 16 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 141
67. Buckle, Henry Thomas (1821–1862)
Histoire de la civilisation en Angleterre. T.1 / Henry Thomas Buckle ; traduction autorisée par A. Baillot. - Paris : A Lacroix, Verboeckhoven et Cie, 1865. - 376 str. ; 22 cm. - (Collection d'historiens contemporains ; I)
ИМС, ФБС, инв. бр. 142-1
68. Buckle, Henry Thomas (1821–1862)
Histoire de la civilisation en Angleterre. T.2 / Henry Thomas Buckle ; traduction autorisée par A. Baillot. - Paris : A Lacroix, Verboeckhoven et Cie, 1865. - 346 str. ; 22 cm. - (Collection d'historiens contemporains ; II)
ИМС, ФБС, инв. бр. 142-2
69. Buckle, Henry Thomas (1821–1862)
Histoire de la civilisation en Angleterre. T.3 / Henry Thomas Buckle ; traduction autorisée par A. Baillot. - Paris : A Lacroix, Verboeckhoven et Cie, 1865. - 314 str. ; 22 cm. - (Collection d'historiens contemporains ; III)
ИМС, ФБС, инв. бр. 142-3
70. Buckle, Henry Thomas (1821–1862)
Histoire de la civilisation en Angleterre. T.4 / Henry Thomas Buckle ; traduction autorisée par A. Baillot. - Paris : A Lacroix, Verboeckhoven et Cie, 1865. - 343 str. ; 22 cm. - (Collection d'historiens contemporains ; IV)
ИМС, ФБС, инв. бр. 142-4
71. Buckle, Henry Thomas (1821–1862)
Histoire de la civilisation en Angleterre. T.5 / Henry Thomas Buckle ; traduction autorisée par A. Baillot. - Paris : A Lacroix, Verboeckhoven et Cie, 1865. - 359 str. ; 22 cm. - (Collection d'historiens contemporains ; V)
ИМС, ФБС, инв. бр. 142-5
72. Lavallée, Théophile-Sébastien, (1804–1865)
Histoire des Français : depuis le temps des Gaulois jusqu'à nos jours. T. 1 / par Théophile Lavallée ; développée de 1814 à 1848 et continue, sur le meme plan, jusqu'en 1813 par M. Frédéric Lock. - Dix-neuvième édition. - Paris : Charpentier et Cie, 1874. - 520 str. ; 19 cm. - (Histoire des Français ; I)
ИМС, ФБС, инв. бр. 143-1
73. Lavallée, Théophile-Sébastien, (1804–1865)
Histoire des Français: depuis le temps des Gaulois jusqu'à nos jours. T. 2 / par Théophile Lavallée ; développée de 1814 à 1848 et continue, sur le meme plan, jusqu'en 1813 par M. Frédéric Lock. - Dix-neuvième édition. - Paris : Charpentier et Cie, 1874. - 556 str. ; 19 cm. - (Histoire des Français ; II)
ИМС, ФБС, инв. бр. 143-2
74. Lavallée, Théophile-Sébastien, (1804–1865)
Histoire des Français: depuis le temps des Gaulois jusqu'à nos jours. T. 3 / par Théophile Lavallée ; développée de 1814 à 1848 et continue, sur le meme plan, jusqu'en 1813 par M. Frédéric Lock. - Dix-neuvième édition. - Paris : Charpentier et Cie, 1874. - 604 str. ; 19 cm. - (Histoire des Français ; III)
ИМС, ФБС, инв. бр. 143-3

75. Lavallée, Théophile-Sébastien, (1804–1865)

Histoire des Français: depuis le temps des Gaulois jusqu'à nos jours. T. 4 / par Théophile Lavallée ; développée de 1814 à 1848 et continuée, sur le même plan, jusqu'en 1813 par M. Frédéric Lock. - Dix-neuvième édition. - Paris : Charpentier et Cie, 1874. - 601 str. ; 19 cm. - (Histoire des Français; IV)
ИМС, ФБС, инв. бр. 143-4

76. Renan, Ernest (1823–1892)

Dialogues et Fragments Philosophiques / par Ernest Renan. – Troisième édition. - Paris : Calmann-Lévy, 1886. - 334 str. ; 23 cm.
ИМС, ФБС, инв. бр. 14

77. Pascal, Blaise (1623–1662)

Les grands Écrivains de la France : Oeuvres de Blaise Pascal.: Pensées de Blaise Pascal T.1 / Blaise Pascal ; collationnée sur le manuscrit autographe et publiée avec une introduction et des notes oar Léon Brunschvicg. - Paris : Hachette et Cie, 1904. - CCCX, 104 str. : graf. prikazi ; 23 cm. - (Les grands Écrivains de la France nouvelles éditions; I)
ИМС, ФБС, инв. бр. 145-1

78. Pascal, Blaise (1623–1662)

Les grands Écrivains de la France : Oeuvres complètes de Blaise Pascal. : Pensées de Blaise Pascal T.2 / Blaise Pascal ; collationnée sur le manuscrit autographe et publiée avec une introduction et des notes oar Léon Brunschvicg. - Paris : Hachette et Cie, 1904. - 441 str.; 23 cm. - (Les grands Écrivains de la France nouvelles éditions; II)
ИМС, ФБС, инв. бр. 145-2

79. Pascal, Blaise (1623–1662)

Les grands Écrivains de la France : Oeuvres complètes de Blaise Pascal. : Pensées de Blaise Pascal T.3 / Blaise Pascal ; collationnée sur le manuscrit autographe et publiée avec une introduction et des notes oar Léon Brunschvicg. - Paris : Hachette et Cie, 1904. - 423 str. ; 23 cm. - (Les grands Écrivains de la France nouvelles éditions; III)
ИМС, ФБС, инв. бр. 145-3

80. Goncourt, Edmond Huot de (1822–1896)

Journal des Goncourt : mémoires de la Vie littéraire. T. 1, 1851-1861 / Edmond de Goncourt. - Paris : G. Charpentier et Cie, 1888. - 402 str. ; 19 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 146

81. Goncourt, Edmond Huot de (1822–1896)

Journal des Goncourt : mémoires de la Vie littéraire. T. 2, 1862-1865 / Edmond de Goncourt - Paris : E. Flammarion : G.Charpentier et Cie, 1888. - 340 str. ; 19 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 147

82. Goncourt, Edmond Huot de (1822–1896)

Journal des Goncourt : mémoires de la Vie littéraire. T. 3, 1866-1870 / Edmond de Goncourt - Paris : E. Flammarion : G.Charpentier et Cie, 1888. - 369 str. ; 19 cm.
ИМС, ФБС, инв. бр. 148

83. Hamilton, Antoine Contes (1646–1720)

Le Bélier I / Antoine Hamilton ; publiés avec une notice de M. de Lesure. - Paris : Librairie des Bibliophiles, 1873. - 192 str.: 18 cm. - (Petits chefs-d'œuvre : Contes d'Hamilton ; I)
ИМС, ФБС, инв. бр. 149

84. Hamilton, Antoine Contes (1646–1720)

Fleur d'épine II / Antoine Hamilton ; publiés avec une notice de M. de Lesure. - Paris : Librairie des Bibliophiles, 1873. - 126 str.: 18 cm. - (Petits chefs-d'œuvre Contes d'Hamilton ; II)
ИМС, ФБС, инв. бр. 150

85. Hamilton, Antoine Contes (1646–1720)

Les quatre facardins III / Antoine Hamilton ; publiés avec une notice de M. de Lesure. - Paris : Librairie des Bibliophiles, 1873. -158 str.: 18 cm. - (Petits chefs-d'œuvre Contes d'Hamilton ; III)
ИМС, ФБС, инв. бр. 151

86. Hamilton, Antoine Contes (1646–1720)

Zeneyde IV / Antoine Hamilton ; publiés avec une notice de M. de Lesure. - Paris : Librairie des Bibliophiles, 1873. - 120 str.: 18 cm. - (Petits chefs-d'œuvre Contes d'Hamilton ; IV)
ИМС, ФБС, инв. бр. 152

87. Eshil (525–465)

Eschyle / traduction nouvelle Leconte de Lisle. - Paris : Alphonse. Lemerre, [s.a.]. - 367 str. ; 24 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 153

88. Hesiod (VIII vek p.n.e.)

Hésiode : Hymnes Orphiques, Théocrite, Bion, Moskhos, Tyrtée : Odes anacréontiques / traduction nouvelle Leconte de Lisle. - Paris : Alphonse. Lemerre, [s.a.]. - 367 str. ; 24 cm 1869
ИМС, ФБС, инв. бр. 154

89. Euripid (485–406)

Euripide. T.1 / traduction nouvelle Leconte de Lisle. - Paris : Alphonse. Lemerre, 1884. - 611 str. ; 24 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 155-1

90. Euripid (485–406)

Euripide. T.2 / traduction nouvelle Leconte de Lisle. - Paris : Alphonse. Lemerre, 1884. - 664 str. ; 24 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 155-2

91. Leconte de Lisle, Charles-Marie (1818–1894)

Oeuvres de Leconte de Lisle. Poèmes tragiques / Leconte de Lisle. - Édition revue et augmentée. - Paris : A. Lemerre, 1886. - 238 str. ; 17 cm
Ауторграф : Jeanne Ghica.
ИМС, ФБС, инв. бр. 156

92. Leconte de Lisle, Charles-Marie (1818–1894)

Oeuvres de Leconte de Lisle. Poèmes antiques / Leconte de Lisle. - Paris : A. Lemerre, [s.a.]. - 317 str. ; 17 cm
Slika autora. - Ауторграф : Jeanne Ghica.
ИМС, ФБС, инв. бр. 157

93. Vigny, Alfred de (1797–1863)

Stello par le comte Alfred de Vigny : Les consultations du Docteur Noir / Alfred de Vigny . - Septième édition revue et corrigée. - Paris : Librairie Nouvelle, 1856. - 358 str. ; 22 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 158

94. Vigny, Alfred de (1797–1863)

Théâtre complet. Chartterton ; La maréchale d'Ancre ; Quitte pour la peur ; Le more de Venise, Othello ; Shylock / par Alfred de Vigny. - Septième édition. - Paris : Librairie Nouvelle, 1858. - 562 str. ; 22 cm. - (Théâtre complet du comte Alfred de Vigny).
ИМС, ФБС, инв. бр. 159

95. Vigny, Alfred de (1797–1863)

Les destinées poèmes philosophiques / par le comte Alfred de Vigny. - Paris : Michel Lévy frères, 1864. - 191 str. ; 22 cm. - (Œuvres posthumes du comte Alfred de Vigny).
Slika autora.
ИМС, ФБС, инв. бр. 160

96. Tocqueville, Alexis Clérel de (1805–1859)

De la démocratie en Amérique. T. 1 / par Alexis de Tocqueville. - 14e éd. revue avec le plus grand soin et augmentée de la préface mise en tête des œuvres complètes. - Paris : Michel Lévy frères, 1864. - XLVI, 371 str. ; 22 cm. - (Œuvres complètes d'Alexis de Tocqueville publiées par Madame de Tocqueville; I)
Préface / Gustave de Beaumont: str. I-XLVI. - Introduction: str. 1-24.
ИМС, ФБС, инв. бр. 161-1

97. Tocqueville, Alexis Clérel de (1805–1859)

De la démocratie en Amérique. T. 2 / par Alexis de Tocqueville. - 14e éd. revue avec le plus grand soin et augmentée de la préface mise en tête des œuvres complètes. - Paris : Michel Lévy frères, 1864. - 442 str. ; 22 cm. - (Œuvres complètes d'Alexis de Tocqueville publiées par Madame de Tocqueville; II)
ИМС, ФБС, инв. бр. 161-2

98. Tocqueville, Alexis Clérel de (1805–1859)

De la démocratie en Amérique. T. 3 / par Alexis de Tocqueville. - 14e éd. revue avec le plus grand soin et augmentée de la préface mise en tête des œuvres complètes. - Paris : Michel Lévy frères, 1864. - 563 str. ; 22 cm. - (Œuvres complètes d'Alexis de Tocqueville publiées par Madame de Tocqueville; III)
ИМС, ФБС, инв. бр. 161-3

99. Tocqueville, Alexis Clérel de (1805–1859)

Correspondance et œuvres posthumes de Alexis de Tocqueville / Alexis de Tocqueville . - Publiées pour la première fois en 1860. - Paris : Michel Lévy frères, 1866. - 474 str. ; 22 cm. - (Œuvres complètes d'Alexis de Tocqueville publiées par Madame de Tocqueville; V)
Avant-propos / Gustave de Beaumont: str. I-III.
ИМС, ФБС, инв. бр. 161-4

100. Tocqueville, Alexis Clérel de (1805–1859)

Correspondance d'Alexis de Tocqueville / Alexis de Tocqueville . - Publiées en 1860. - Paris : Michel Lévy frères, 1867. - 503 str. ; 22 cm. - (Œuvres complètes d'Alexis de Tocqueville publiées par Madame de Tocqueville; VI)
ИМС, ФБС, инв. бр. 161-5

101. Tocqueville, Alexis Clérel de (1805–1859)

Nouvelle correspondance entièrement inédite de Alexis de Tocqueville / Alexis de Tocqueville . - Paris : Michel Lévy frères, 1866. - 535 str. ; 22 cm. - (Œuvres complètes d'Alexis de Tocqueville publiées par Madame de Tocqueville; VII)
ИМС, ФБС, инв. бр. 161-6

102. Tocqueville, Alexis Clérel de (1805–1859)

Mélanges fragments historiques et notes sur l'ancien régime, la révolution et l'empire, voyages, pensées entièrement inédits par de Alexis de Tocqueville / Alexis de Tocqueville . - Paris : Michel Lévy frères, 1865. - 492 str. ; 22 cm. - (Œuvres complètes d'Alexis de Tocqueville publiées par Madame de Tocqueville; VIII)
ИМС, ФБС, инв. бр. 161-7

103. Cousin, Victor (1792–1867)

La société Française au XVIIe siècle d'après le Grand Cyrus de Mlle de Scudéry par V. Cousin. T.1 / par Victor Cousin. - Paris : Didier et Cie, 1858. - XXIII, 443 str. ; 20 cm. - (La société Française au XVIIe siècle).
Avant-propos / Victor Cousin: str. I-XXIII. - Ex libris : Переплетная Э.Шварца и Штольпа Вь Одещѣ.
ИМС, ФБС, инв. бр. 162-1

104. Cousin, Victor (1792–1867)

La société Française au XVIIe siècle d'après le Grand Cyrus de Mlle de Scudéry par V. Cousin. T.2 / par Victor Cousin. - Paris : Didier et Cie, 1858. - 480 str. ; 20 cm. - (La société Française au XVIIe siècle).
ИМС, ФБС, инв. бр. 162-2

105. Pailleron, Édouard (1834–1899)

Amours et Haines / par Édouard Pailleron. - Paris : Michel Lévy Frères, 1869. - 245 str. ; 18 cm
Ex libris : Buchbinderei von E. Schwartz u. Stolp in Odessa.
ИМС, ФБС, инв. бр. 163

106. Mendelssohn, Félix (1809–1847)

Lettres inédites de Mendelssohn / Félix Mendelssohn ; traduites par A.A. Rolland. - Paris : J. Hetzel, [s.a.]. - 344 str. ; 18 cm
Introduction / Abraham-Auguste Rolland: str. I-VIII. - Ex libris : Buchbinderei von E. Schwartz u. Stolp in Odessa.
ИМС, ФБС, инв. бр. 164

107. Tourguénief, Ivan Sergueievitch (1818–1883)

Mémoires d'un seigneur Russe / par M. Ivan Tourguénief ; traduit par Ernest Charrière. - Nouvelle édition revue et complète. - Paris : L. Hachette et Cie, 1855. - 393 str. ; 18 cm
Introduction: str. I-XV.
ИМС, ФБС, инв. бр. 165

108. Castellane, Pierre-Louis-Charles (1824–1883)
Souvenirs de la vie Militaire en Afrique / par le comte P. de Castellane. -
Troisième édition. - Paris : L. Hachette et Cie, 1856. - 388 str. ; 18 cm
Ex libris : Buchbinderei von E. Schwartz u. Stolp in Odessa.
ИМС, ФБС, инв. бр. 166

109. Tourguénieff, Ivan Sergueievitch (1818–1883)
Nouvelles Moscovites / J. Tourguénieff ; traduction par P. Mérimée ;
traduction par l'Auteur. - Deuxième édition. - Paris : J. Hachette et Cie,
[s.a.]. - 336 str. ; 18 cm
Ex libris : Buchbinderei von E. Schwartz u. Stolp in Odessa.
ИМС, ФБС, инв. бр. 167

110. Saintine, Xavier Boniface (1798–1865)
Picciola / par X. - B. Saintine. - Trente-sixième édition revue par l'auteur.
- Paris : L. Hachette et Cie, 1860. - 339 str. ; 18 cm
Ex libris : Buchbinderei von E. Schwartz u. Stolp in Odessa.
ИМС, ФБС, инв. бр. 168

111. Mérimée, Prosper (1803–1870)
Colomba : suivi de la mosaïque et autres contes et nouvelles / par
Prosper Mérimée. - Nouvelles édition corrigées. - Paris : Charpentier,
1858. - 450 str. ; 18 cm. - (Œuvres de Prosper Mérimée)
ИМС, ФБС, инв. бр. 169

112. Mérimée, Prosper (1803–1870)
Études sur l'histoire Romaine : guerre sociale – conjuration de Catilina
/ par Prosper Mérimée. - Paris : Michel Lévy Frères, 1853. - 429 str. ; 18
cm. - (Études sur l'histoire Romaine)
ИМС, ФБС, инв. бр. 170

113. Mérimée, Prosper (1803–1870)
Les deux héritages suivis de l'Inspecteur General et des Débuts d'un
Aventurier / par Prosper Mérimée. - Paris : Michel Lévy Frères, 1853. -
369 str. ; 18 cm. - (Œuvres de Prosper Mérimée)
ИМС, ФБС, инв. бр. 171

114. Gautier, Théophile (1811–1872)
Constantinople / par Théophile Gautier. Nouvelle édition. - Paris :
Michel Lévy Frères, 1856. - 364 str. ; 18 cm
Ex libris : Buchbinderei von E. Schwartz u. Stolp in Odessa.
ИМС, ФБС, инв. бр. 172

115. Bossuet, Jacques-Bénigne (1627–1704)
Oraisons funèbres et sermons choisis / Jacques-Bénigne Bossuet. -
Nouvelle édition illustrée de douze gravures. - Paris : Garnier Frères,
[s.a.]. - 546 str. ; 12 gravures ; 27 cm
Ex libris : Librairie. B. Visconti Nice.
ИМС, ФБС, инв. бр. 173

116. Histoire de l'art dans l'antiquité : Égypte, Assyrie, Perse, Asie
Mineure, Grèce, Étrurie, Rome, L'Égypte T. 1. / par Georges Perrot et
Charles Chipiez. - Paris : Librairie Hachette et Cet., 1882. - 879 str. :
illustr. ; 28 cm. - (Histoire de l'art dans l'antiquité : T. 1)
ИМС, ФБС, инв. бр. 174-1

117. Histoire de l'art dans l'antiquité : Égypte, Assyrie, Phénicie, Asie
Mineure, Grèce, Perse, Étrurie, Rome T. 2. Chaldée et Assyrie / par
Georges Perrot et Charles Chipiez. - Paris : Librairie Hachette et Cet.,
1884. - 825 str. : illustr. ; 28 cm. - (Histoire de l'art dans l'antiquité : T. 2)
ИМС, ФБС, инв. бр. 174-2

118. Histoire de l'art dans l'antiquité : Égypte, Assyrie, Phénicie, Judée,
Asie Mineure, Perse, Grèce, Étrurie, Rome T. 3. Phénicie, Chypre / par
Georges Perrot et Charles Chipiez. - Paris : Librairie Hachette et Cet.,
1885. - 921 str. : illustr. ; 28 cm. - (Histoire de l'art dans l'antiquité :
T. 3)
ИМС, ФБС, инв. бр. 174-3

119. Histoire de l'art dans l'antiquité : Égypte, Assyrie, Phénicie, Judée,
Asie Mineure, Perse, Grèce, Étrurie, Rome T. 4. Judée, Sardaigne, Syrie,
Cappadoce / par Georges Perrot et Charles Chipiez. - Paris : Librairie
Hachette et Cet., 1887. - 833 str. : illustr. ; 28 cm. - (Histoire de l'art dans
l'antiquité : T. 4)
ИМС, ФБС, инв. бр. 174-4

120. Histoire de l'art dans l'antiquité : Égypte, Assyrie, Phénicie, Judée,
Asie Mineure, Perse, Grèce, Étrurie, Rome T. 5. Perse, Phrygie, Lydie et
Carie, Lycie / par Georges Perrot et Charles Chipiez. - Paris : Librairie
Hachette et Cet., 1890. - 928 str. : illustr. ; 28 cm. - (Histoire de l'art dans
l'antiquité : T. 5)
ИМС, ФБС, инв. бр. 174-5

121. Histoire de l'art dans l'antiquité : Phénicie, Égypte, Assyrie, Judée,
Asie Mineure, Perse, Grèce T. 6. La Grèce primitive l'art Mycénien / par
Georges Perrot et Charles Chipiez. - Paris : Librairie Hachette et Cet.,
1894. - 1033 str. : illustr. ; 28 cm. - (Histoire de l'art dans l'antiquité : T. 6)
ИМС, ФБС, инв. бр. 174-6

122. Histoire de l'art dans l'antiquité : Égypte, Assyrie, Phénicie,
Judée, Asie Mineure, Perse, Grèce T. 7. La Grèce de l'épopée la Grèce
archaïque (le temple) / par Georges Perrot et Charles Chipiez. - Paris :
Librairie Hachette et Cet., 1898. - 691 str. : illustr. ; 28 cm. - (Histoire de
l'art dans l'antiquité : T. 7)
ИМС, ФБС, инв. бр. 174-7

123. Racine, Jean (1639–1699)
Oeuvres poétiques de J. Racine augmentées des variantes du texte. T 1. /
de Jean Racine. - Paris : Librairie de Firmin Didot frères, fils et Cte 1861. -
456 str. ; 21 cm. - (Chefs d'œuvre littéraires du XVIIe siècle : Collationnés
sur les éditions originales et publiés par lefèvre)
ИМС, ФБС, инв. бр. 175

124. Racine, Jean (1639–1699)
Oeuvres poétiques de J. Racine augmentées des variantes du texte.
T 2. / de Jean Racine. - Paris : Librairie de Firmin Didot frères, fils et
Cte 1851. - 506 str. ; 21 cm. - (Chefs d'œuvre littéraires du XVIIe siècle :
Collationnés sur les éditions originales et publiés par lefèvre)
ИМС, ФБС, инв. бр. 176

125. Racine, Jean (1639–1699)

Oeuvres poétiques de J. Racine augmentées des variantes du texte.
T 3. / de Jean Racine. - Paris : Librairie de Firmin Didot frères, fils et
Cte 1861. - 511 str. ; 21 cm. - (Chefs d'œuvre littéraires du XVIIe siècle :
Collationnés sur les éditions originales et publiés par Lefèvre)
Préface / Aimé Martin: str. 1-8.
ИМС, ФБС, инв. бр. 177

126. Les deux masques tragédie, comédie : première série : les antiques 1
: Eschyle / par Paul de Saint Victor. - Troisième édition. - Paris : Calmann
Lévy, 1881. - 551 str. ; 23 cm
Autographe/Autograph : J. Ghica.
ИМС, ФБС, инв. бр. 178-1

127. Les deux masques tragédie, comédie : première série : Les antiques
2 : Sophocle, Euripide, Aristophane, Calidasa / par Paul de Saint Victor. -
Paris : Calmann Lévy, 1883. - 577 str. ; 23 cm
Autographe : J. Ghica.
ИМС, ФБС, инв. бр. 178-2

128. Anciens et modernes / par Paul de Saint Victor. - Paris : Calmann
Lévy, 1886. - 582 str. ; 23 cm
Posveta/Inscription : Personalities must be swallowed up by generalities
on forgets one self better in a book than anything else. F.B. Merci J.
Ghica.
ИМС, ФБС, инв. бр. 179

129. Victor Hugo / par Paul de Saint Victor. - Paris : Calmann Lévy, 1884.
- 388 str. ; 23 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 180

130. Guizot, M. François (1787–1874)
Histoire de la civilisation en France depuis la chute de l'Empire romain.
1 / par M. Guizot. - Neuvième édition. - Paris : Didier et Cie, 1864. - 457
str. ; 18 cm
Préface de la sixième édition / Guizot : str. I-VII.
ИМС, ФБС, инв. бр. 181-1

131. Guizot, M. François (1787–1874)
Histoire de la civilisation en France depuis la chute de l'Empire romain.
2 / par M. Guizot. - Neuvième édition. - Paris : Didier et Cie, 1864. - 424
str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 181-2

132. Guizot, M. François (1787–1874)
Histoire de la civilisation en France depuis la chute de l'Empire romain.
3 / par M. Guizot. - Neuvième édition. - Paris : Didier et Cie, 1864. - 403
str. ; 18 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 181-3

133. Corneille, Pierre (1606–1684)

Oeuvres complètes de P. Corneille. T. 1 / Pierre Corneille. - Paris : Henri
Plon, 1865. - 479 str. : grav. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection
du Prince Impérial dédiée à son altesse impériale avec l'autorisation de
l'empereur : No 131)
Pierre Corneille notice / par M. Jules Janin : I-LXXXVIII. - Slika autora/
Author's photo. - Na sredini korica stilizovan ornament u zlatotisku/
Stylized gilded ornament in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 182-1

134. Corneille, Pierre (1606–1684)

Oeuvres complètes de P. Corneille. T. 2 / Pierre Corneille. - Paris : Henri
Plon, 1865. - 461 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince
Impérial dédiée à son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur
: [No 131])
Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K. (Pulherija Keško)/
Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the
cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 182-2

135. Corneille, Pierre (1606–1684)

Oeuvres complètes de P. Corneille. T. 3 / Pierre Corneille. - Paris : Henri
Plon, 1865. - 424 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince
Impérial dédiée à son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur
: [No 131])
Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K. (Pulherija Keško)/
Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the
cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 182-3

136. Corneille, Pierre (1606–1684)

Oeuvres complètes de P. Corneille. T. 4 / Pierre Corneille. - Paris : Henri
Plon, 1865. - 362 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince
Impérial dédiée à son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur
: [No 131])
Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K. (Pulherija Keško)/
Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the
cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 182-4

137. Corneille, Pierre (1606–1684)

Oeuvres complètes de P. Corneille. T. 5 / Pierre Corneille. - Paris : Henri
Plon, 1865. - 510 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince
Impérial dédiée à son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur
: [No 131])
Na sredini korica stilizovan ornament u zlatotisku/ Stylized gilded
ornament in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 182-5

138. Corneille, Pierre (1606–1684)
Oeuvres complètes de P. Corneille. T. 6 / Pierre Corneille. - Paris : Henri Plon, 1865. - 465 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur : [No 131])
Na sredini korica stilizovan ornament u zlatotisku/ Stylized gilded ornament in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 182-6
139. Corneille, Pierre (1606–1684)
Oeuvres complètes de P. Corneille. T. 7/ Pierre Corneille. - Paris : Henri Plon, 1865. - 467 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur : [No 131])
Na sredini korica stilizovan ornament u zlatotisku/ Stylized gilded ornament in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 182-7
140. Corneille, Pierre (1606–1684)
Oeuvres complètes de P. Corneille. T. 8 / Pierre Corneille. - Paris : Henri Plon, 1865. - 400 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur : [No 131])
Na sredini korica stilizovan ornament u zlatotisku/ Stylized gilded ornament in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 182-8
141. Corneille, Pierre (1606–1684)
Oeuvres complètes de P. Corneille. T. 10 / Pierre Corneille. - Paris : Henri Plon, 1865. - 542 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur : [No 131])
Na sredini korica stilizovan ornament u zlatotisku/ Stylized gilded ornament in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 182-10
142. Corneille, Pierre (1606–1684)
Oeuvres complètes de P. Corneille. T. 11/ Pierre Corneille. - Paris : Henri Plon, 1865. - 464 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur : [No 131])
Na sredini korica stilizovan ornament u zlatotisku/ Stylized gilded ornament in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 182-11
143. Corneille, Pierre (1606–1684)
Oeuvres complètes de P. Corneille. T. 12 / Pierre Corneille. - Paris : Henri Plon, 1865. - 549 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur : [No 131]))
Avertissement de l'éditeur: str. I-IV. - Na sredini korica stilizovan ornament u zlatotisku/Stylized gilded ornament in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 182-12

144. Gresset, Jean-Baptiste-Louis (1709–1777)
Oeuvres de Gresset. T. 1 / Jean-Baptiste-Louis Gresset. - Paris : L. de Bure, 1826. - 336 str. ; 12 cm. - (Oeuvres de gresset).
Notice sur Gresset : I-VII. - Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K (Pulherija Keško)/Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 183-1
145. Gresset, Jean-Baptiste-Louis (1709–1777)
Oeuvres de Gresset. T. 2 / Jean-Baptiste-Louis Gresset. - Paris : L. de Bure, 1826. - 300 str. ; 12 cm. - (Oeuvres de gresset).
Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K (Pulherija Keško)/ Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 183-2
146. Gresset, Jean-Baptiste-Louis (1709–1777)
Oeuvres de Gresset. T. 3 / Jean-Baptiste-Louis Gresset. - Paris : L. de Bure, 1826. - 289 str. ; 12 cm. - (Oeuvres de gresset).
Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K (Pulherija Keško)/ Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 183-3
147. Racine, Jean (1639–1699)
Oeuvres complètes et posthumes de J. Racine. T. 6 / de Jean Racine. - Paris : Henri Plon, 1871. - 479 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur)
Ukoričeno kao T. 2. - Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K (Pulherija Keško)/ Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 184-1
148. Racine, Jean (1639–1699)
Oeuvres complètes et posthumes de J. Racine. T. 7 / de Jean Racine. - Paris : Henri Plon, 1871. - 491 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur)
Ukoričeno kao T. 3. - Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K (Pulherija Keško)/ Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 184-2
149. Racine, Jean (1639–1699)
Oeuvres complètes et posthumes de J. Racine. T. 8 / de Jean Racine. - Paris : Henri Plon, 1871. - 488 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur)
Ukoričeno kao T. 4. - Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K (Pulherija Keško)/ Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 184-3

150. Boileau-Despréaux, Nicolas (1636–1711)
Oeuvres complètes de N. Boileau. T. 1 / Nicolas Boileau-Despréaux. - Paris : Henri Plon, 1866. - 303 str. : graf. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur ; No 12)
Avertissement de l'éditeur : I-LXIV. - Slika autora. - Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K. (Pulherija Keško)/Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 185-1

151. Boileau-Despréaux, Nicolas (1636–1711)
Oeuvres complètes de N. Boileau. T. 2 / Nicolas Boileau-Despréaux. - Paris : Henri Plon, 1866. - 414 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur ;[No 12])
Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K. (Pulherija Keško)/Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 185-2

152. Boileau-Despréaux, Nicolas (1636–1711)
Oeuvres complètes de N. Boileau. T. 3 / Nicolas Boileau-Despréaux. - Paris : Henri Plon, 1866. - 357 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur ;[No 12])
Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K. (Pulherija Keško)/Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 185-3

153. Boileau-Despréaux, Nicolas (1636–1711)
Oeuvres complètes de N. Boileau. T. 4 / Nicolas Boileau-Despréaux. - Paris : Henri Plon, 1866. - 368 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur ;[No 12])
Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K. (Pulherija Keško)/Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 185-4

154. Boileau-Despréaux, Nicolas (1636–1711)
Oeuvres complètes de N. Boileau. T. 5 / Nicolas Boileau-Despréaux. - Paris : Henri Plon, 1866. - 556 str. ; 14 cm. - (Classiques français. Collection du Prince Impérial dédiée a son altesse impériale avec l'autorisation de l'empereur ;[No 12])
Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K. (Pulherija Keško)/Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 185-5

155. Lesage, Alain-René (1668–1747)
Histoire de Gil Blas de Santillane. T. 1 / par Lesage. - 7e tirage. - Paris : De l'imprimerie des frères mame, 1811. - 304 str. ; 14 cm
Déclaration de l'auteur : V-VIII.
ИМС, ФБС, инв. бр. 186-1

156. Lesage, Alain-René (1668–1747)
Histoire de Gil Blas de Santillane. T. 2 / par Lesage. - Paris : De l'imprimerie des frères mame, 1811. - 254 str. ; 14 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 186-2

157. Lesage, Alain-René (1668–1747)
Histoire de Gil Blas de Santillane. T. 3 / par Lesage. - Paris : De l'imprimerie des frères mame, 1811. - 284 str. ; 14 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 186-3

158. Lesage, Alain-René (1668–1747)
Histoire de Gil Blas de Santillane. T. 4 / par Lesage. - Paris : De l'imprimerie des frères mame, 1811. - 276 str. ; 14 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 186-4

159. Vauvenargues, Luc de Clapiers marquis de (1715–1747)
Œuvres Morales de Vauvenargues. T. 1 / Luc de Clapiers marquis de Vauvenargues. - Paris : E. Plon et Cie, 1874. - 348 str. ; 14 cm. - (Collection des classiques français, collationnée sur les meilleurs textes : No 53)
Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K. (Pulherija Keško)/Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 187-1

160. Vauvenargues, Luc de Clapiers marquis de (1715–1747)
Œuvres Morales de Vauvenargues. T. 2 / Luc de Clapiers marquis de Vauvenargues. - Paris : E. Plon et Cie, 1874. - 386 str. ; 14 cm. - (Collection des classiques français, collationnée sur les meilleurs textes : [No 53])
Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K. (Pulherija Keško)/Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 187-2

161. Vauvenargues, Luc de Clapiers marquis de (1715–1747)
Œuvres Morales de Vauvenargues. T. 3 / Luc de Clapiers marquis de Vauvenargues. - Paris : E. Plon et Cie, 1874. - 364 str. ; 14 cm. - (Collection des classiques français, collationnée sur les meilleurs textes : [No 53])
Na sredini korica grb u zlatotisku sa inicijalima P. K. (Pulherija Keško)/Coat of arms with initials P.K. (Pulcheria Keško) in the middle of the cover.
ИМС, ФБС, инв. бр. 187-3

162. Le petit Journal : supplément illustré / le gérant G. Lasseur. - 1ère Année, no. 1 [1890]. - Paris : [s. n.], [1890]. - ilustr. ; 45 cm
[No1], No2, No3, No4, No5.
Le petit Journal : supplément illustré / le gérant G. Lasseur. - Deuxième Année, 1891.- Paris : [s. n.], 1891.- ilustr. ; 45 cm
ИМС, ФБС, инв. бр. 188

НАТАЛИЈА ОБРЕНОВИЋ
У ФОНДУ БРАНКА СТОЈАНОВИЋА

Издавач
Историјски музеј Србије

За издавача
Душица Бојић

Аутор изложбе и каталога
Зорица Јанковић

Рецензент
Проф.др. Радос Јушић

Сарадници
Весна Драговић Поп-Лазич
Штефица Радмановић
Слађана Бојковић
Бобан Вељковић
Наташа Сучевић

Лектура и превод на енглески језик
Слађана Бојковић

Лектор за енглески језик
Jonathan Boulting

Дизајн каталога и изложбе
Растко Шурдић

Техничка реализација
Владимир Чворовић
Бранислав Мркојевић
Саша Станојевић
Љубисав Панић
Сања Вељковић
Тијана Лекић

Штампа
Типографик плус, Београд

Тираж
300

QUEEN NATHALIE OBRENOVIĆ
WITHIN THE FUND COLLECTED BY BRANKO STOJANOVIĆ

Publisher
Historical Museum of Serbia

For the Publisher
Dušica Bojić

Author of the Exhibition and Catalogue
Zorica Janković

Reviewer
Prof. Dr. Radoš Ljušić

Associates
Vesna Dragović Pop-Lazić
Štefica Radmanović
Slađana Bojković
Boban Veljković
Nataša Sućević

Language Editing and Translation into English
Slađana Bojković

English Language Editor
Jonathan Boulting

Exhibition and Catalogue Design
Rastko Šurdić

Technical Realization
Vladimir Čvorović
Branislav Mrkojević
Saša Stanojević
Ljubisav Panić
Sanja Veljković
Tijana Lekić

Print
Tipografik plus, Belgrade

Printing run
300

CIP - Каталогизација у публикацији -
Народна библиотека Србије, Београд

929.731 Обреновић Н.(083.824)
94(497.11)"18/19"(083.824)

ЈАНКОВИЋ, Зорица, 1971-

Наталија Обреновић у фонду Бранка Стојановића : каталог изложбе =
Nathalie Obrenović within the fund collected by Branko Stojanović :
catalogue of the exhibition / [ауторка Зорица Јанковић ; превод на
енглески језик Марија Лазовић]. - Београд : Историјски музеј Србије =
Historical Museum of Serbia, 2015 (Београд : Типографик плус). - 120 стр.
: илустр. ; 24 cm

Срп. текст и енгл. превод. - Текст штампан двостубачно. - Тираж 300.

ISBN 978-86-82925-70-5

1. Up. stv. nasl.

а) Обреновић, Наталија, српска краљица (1859-1941)

COBISS.SR-ID 215120396